

SPEJDER JUL 1989





I Vandborg sogn, øst for kirken, ligger en gård med det sære navn »Skidengård«. Det har den heddet i flere hundrede år, og ingen ved, hvorfra navnet kommer.

Men uanset det har der altid været pænt og ordentligt på den gård, og for 100 år siden var der endda specielt nydeligt; husmoderen var proper og holdt en stor, smuk frugthave. Der var en dam, hvor hun havde ænder. Hun holdt også høns, flotte præmiehøns af racen »laksefarvet faverolles«, og dem havde ingen i syv sogne set magen til.

Alt dette har ikke noget særligt med jul at gøre, hvis ikke der var sket noget skrækeligt på den gård just en juleaftensdag.

En af gårdens syv sønner, en håbefuld otteårs fyr ved navn Balthasar, havde svært ved at få dagen til at gå. Han glædede sig sådan til juleaften. Og som han gik rundt uden noget at tage sig til, fik han øje på den laksefarvede hane, der stoltserede på gårdspladsen og så øretæveindbydende vigtig ud. Balthasar fik lyst til at dukke den, og så fangede han den og gik om og kastede den i dammen for at se, hvordan den så ud, når den svømmede.

Hanen slog med både ben og vinger og sprøjtede vildt om sig, men sank alligevel. Den ville gerne, men den kunne ikke svømme og galede gurgende, som ville den råbe om hjælp. Balthasar, der var godt på vej til at fortryde sit forehavende, sprang ud i dammen og blev våd langt op

STJERNE- SKUD

Af Gunda Jørgensen
Illustreret af Terkel Arnbjørn

på maven, men han fik hanen fat og på land, og rystede den grundigt for at få vandet af den. Hanen spjættede og skreg og galede arrigt, og moderen kom ud ad køkkendøren for at se, hvad der foregik.

Havde julen ikke været så nær på, så havde Balthasar nok fået en omgang klø med grydeskeen; nu nøjedes moderen med at snuppe hanen, som hun tog med ind i køkkenet og tørrede med et håndklæde, og så lod hun den gå inde ved komfuret for at den kunne blive tør og fin igen. Så sagde hun til Balthasar, at nu kom han ikke med i kirke om eftermiddagen, han måtte hellere sidde hjemme og tænke sig om, mens de andre gik. Sådan blev det.

Imens det mørknede, gik alle i kirke; de var mange, og undervejs traf de på naboer fra de andre gårde. Børnene havde megen morskab på kirkevejen, men Balthasar stod hjemme ved hushjørnet og så langt efter de pyntede og glade søskende. Han var lige

ved at græde over, at han ikke måtte komme med til juleprædiken. Nu fik han ikke de kæmpestore juletræer at se og kom ikke med til at synge om engle og hyrder og stjerner.

Dagen blev så mørk og trist, han glædede sig ikke engang mere til i aften. For længst havde han indset, at han ikke kunne være bekendt at dykke hanen. Der var ikke mere at tænke over i den sag. Det slemme var at være sat udenfor.

Men Balthasar var ikke rådvild ret længe. »Selvfølgelig,« sagde han højt, »jeg kan da bare gå selv og stå ude på kirkegården og høre salmerne; måske kan jeg også snige mig til at se ind ad nøglehullet og få de store træer at se. Jeg kan sagtens løbe hjem så hurtigt, at ingen opdager, at jeg også har været i kirke.«

Balthasar løb afsted. Det var efterhånden helt mørkt, men han kendte vejen, for det var også den vej, han gik til skole. Kirkeklokken ringede ikke mere, for det hele var begyndt, men på lang afstand-

kunne han se lyset i kirkeruderne.

Med ét kunne han også se andre lys, helt nede ved jorden. Det var henne ved kirkediget. Og da Balthasar var mere nysgerrig end bange, gik han helt hen til diget for at se, hvad det var der lyste i mørket. Det så minsandten ud som sten, der var gået ild i. Sten der tumlede om mellem hinanden og glødede neden for diget. Balthasar kunne se, at der var huller rundt om i diget, det var dér, stenene havde siddet; nu bevægede de sig omkring i en sær, rullende gang nede på jorden.

Pludselig hørte han en stemme, fin og dyb på engang, sige: »Så går vi til Betlehem,« og alle stenene ordnede sig ind efter størrelse, og det mærkelige optog satte sig i bevægelse. Stenene gav små hop, som prøvede de at flyve, og de lettede også en smule fra vejen samtidig med, at de udstødte syngende toner, og de skinnede mere og mere klart, så det gjorde ondt i øjnene at se lige på dem. De strålede som stjerner faldet ned fra himlen.

Fremad gik stenene. Balthasar, der havde glemt alt om julesang og træer, sluttede rækken bag den sidste sten. Han begyndte at kunne skelne, hvad de sang: »Frygt ikke, frygt ikke, frygt ikke. Eder er i dag en frelser født, som er den Herre Kristus i Davids stad ...«

Processionen drog ind på kirkegården, og så begyndte en vandring ud og ind mellem alle grave, mens sangen blev

højere og højere: »Vi forkyn-der Eder en stor glæde, som skal vederfares alt folket. Vi forkyn-der Eder en stor glæde, en stor glæde, en stor glæde ...«

Som ekkoer gentog hver sten i rækken, hvad den foran havde sunget, og sangen lå som et tæppe over hele kirkegården, og det var, som om de glødende sten efterlod noget af deres skær, overalt hvor de kom frem, så kirkegården blev dækket af toner og lys.

Balthasar syntes, at han aldrig havde set og hørt noget så smukt. Han glemte alt om, at sten ikke kan lyse og synge, for han kunne jo se og høre, at de gjorde det. Han ønskede, at dette her aldrig ville holde op.

Så standsede stenene op omkring en grav, og de sang stille. Balthasar opdagede, at det var der, hvor hans bedstefar blev begravet i foråret, og hvor hans lillesøster blev lagt for to år siden. Det havde været så slemt. Alle havde grædt. De havde også sunget, men det havde ikke lydt nær så kønt som stensangen nu.

Med ét tav stenene, men lyset fra dem lå ud over gravstedet, og Balthasar ønskede, at hans mor kunne se, hvor pænt det var. Så fik han andet at tænke på, for den største af stenene sagde: »Frygt ikke, Balthasar, vi forkyn-der dig en stor glæde. I dag er frelseren født i Betlehem i Davids stad, så du kan være glad.«

»Men hvem er I?« fik Balthasar sagt, før han nåede at tænke, om han turde. »Vi er

Betlehemsstjerner. Vi er de stjerner, der skinnede og dansede og sang over Betlehem den første jul, og vi skinnede så stærkt, at lyset fik os til at briste i tusinder af stykker. Derfor var himlen så klar den nat, at ingen siden har glemt det. Men da natten var omme, faldt vi alle sammen ud over jorden som sten. Alle vegne findes vi, og ingen kan kende os undtagen julenat. Da får vi lov til igen at danse og lyse som stjerner. Vi, der har fået embede som kirkedige, har den særlige bestilling, at vi skal synge freden og frelsen for de døde, mens de levende sidder i kirken og synger.

Fordi du gjorde os følge på runden i år, fandt jeg det ret og passende, at vi synger en særlig sang for din bedstefar og din lillesøster. Læg for resten mærke til, at hendes gravsten begynder at gløde og stråle nu. Den er også en af os, en stjerne. Vi er mange, utallige. Som havets sand.«

Stenen tav, men lillesøsters gravsten stemte i med en sang, og Balthasar opdagede, at han kunne synge med:

*Dejlig er den himmel blå,
lyst det er at se derpå,
hvor de gyldne stjerner blinke,
hvor de smile, hvor de vinke
os fra jorden op til sig ...*

Uvilkårligt så Balthasar op mod himlen, der virkelig var oversået med utallige stjerner. Mon de også sang med?

Da han igen så ned, var der mørkt omkring ham. De skinnende sten – eller stjernes- skud, skulle han vel kalde dem? – var forsvundet, og nu kunne han høre sangen inde fra kirken: »Aldrig forstum-mer tonen fra himlen,« sang de.

Så var julegudstjenesten nok snart forbi. Balthasar satte i løb, ud af kirkegården og hjem, før de andre kom.

Men hele den juleaften kunne Balthasar ikke komme fra tanken om de vandrende, syn- gende sten og det lys, de havde kastet over gravene. Han var så glad for, at hans lillesøsters gravsten var en stjerne.

Han var drømmende og fjern hele aftenen, og hans mor var ved at fortryde, at han ikke var kommet med til julegudstjenesten. Hun skulle ikke have været så hård på selve den hellige aften.

»Frygt ikke, vi forkyn-der dig en stor glæde,« sagde Balthasar gravalvorligt til sin mor, da han kyssede hende godnat. »Du ser ud, som om du ser syner,« sagde moderen og så undersøgende på ham. »Jeg har set stjernes- skud,« sagde han. »Jamen så må du jo ønske,« sagde moderen.

Men Balthasar havde slet ingen ting at ønske den aften. Og om natten drømte han, at han igen gik rundt sammen med de lysende, syngende sten.





Juleræset!

Af Bent Faurby. Illustreret af Nikoline Werdelin

Det var sidst i november måned. Og vejret var lige så trist og gråt, som det kun kan være i Danmark en dag sidst i november. Det blæste fra nord-vest, og hvert andet øjeblik kom regnbygerne fejende med den stride blæst.

Der var ikke et menneske at se på gaden. Forretningerne havde lukket, og folk sad derhjemme og gloede på

TV-avisen og kunne konstatere, at vejret heller ikke næste dag ville blive meget bedre. Selv Hans Bischoffs smil var stivnet, og en bemærkning om, at det måske alligevel kunne nå at blive hvid jul i år, kunne han ikke engang selv grine af.

Men lige med ét kunne man se en underlig skikkelse snige sig rundt langs husmurene på

Adelgade. Var det en mand? Eller en dame? Det lignede ikke et menneske, og var det heller ikke. Det var et væsen, der dukkede op hvert år hen mod jul.

Det underlige væsen listede op i en opgang og gik lige ind hos familien Jensen uden at ringe på. Ja, han behøvede ikke engang at lukke døren op, for at kunne smutte ind.

Familien Jensen havde netop slukket for TV-apparatet, da væsenet uset af alle listede ind i stuen. Men selv om de ikke kunne se ham, mærkede de alligevel øjeblikkeligt hans tilstedeværelse. De blev så underligt rastløse. Fru Jensen rejste sig og gik ud i sit køkken. Hr. Jensen fandt sit checkhæfte frem og talte sammen i håb om at finde en reg-

nefejl til sin fordel. Selv Hans og Trine mærkede uroen og lagde bøgerne fra sig, de havde siddet og læst i.

»Mor, skal vi ikke bage pebernødder,« råbte de. Hans og Trine var pludselig kommet i julestemning.

»I må være gale,« lød det ude fra køkkenet. »Tror I, jeg har tid til at bage? Jeg har lige opdaget, at der kun er 27 dage til jul, og jeg har hverken lavet sylte eller medister ... Åh, hvor lagde jeg dog den rullepølsepresse sidste år? Jeg kan ikke forstå, at jeg er så sent på den. De andre år plejer jeg da for længst at være i fuld sving.«

»Jeg kan ikke lide sylte,« kom det stilfærdigt fra Hans. Og Trine nikkede. »Jeg kan bedre lide pebernødder end rullepølse. Og for øvrigt smager slagterens pølse meget bedre end din, hvis det endelig skal være.«

»Hvad tror I, onkel Georg vil sige, hvis vi serverer 'køberullepølse' til julefrokosten? Eller dåserødkål?« Moderens stemme lød opgivende.

Inde fra stuen lød der suk og forbandelser. Hr. Jensen havde fundet en regnefejl, men det var desværre for ham ikke til hans fordel. Han havde trukket forkert fra, og saldoen var nu negativ.

Der lød en stille latter et sted i huset. Både hr. og fru Jensen hørte den.

Det var vores lille væsen, der tilfreds med sin gerning

gjorde sig klar til nye bedrifter.

Og hvem er da så det lille væsen? Jo, han hedder såmænd *Juleræset*.

Sådan er han døbt. Og i år er han så sent ude, fordi han har sovet over sig. Næsten 11 måneder har han sovet, og det er én måned mere end normalt. Så i år har han ekstra travlt og skynder sig af sted igen.

Inden han forsvandt ud ad døren, hørte han til sin stille fryd, hvordan børn og forældre hos familien Jensen skændtes højlydt. Børnene ville i gang med at klippe julepynt, men det kunne der ikke blive tale om.

»Jeg har ikke tid,« råbte fru Jensen og gik i gang med at lede efter rullepølsepressen. Og hr. Jensen var lige så uvilig til at være med. Han sad med en stak regninger og girokort foran sig og mumlede: »Hvorfor pokker købte vi ikke julegaver på januarudsalget, som vi snakkede om sidste jul? Nu skal vi købe varer, der er dobbelt så dyre, og som alligevel skal byttes igen. Og vi skal stå i overfyldte forretninger og blive trådt over tæerne og ekspederes af trætte mennesker, der har ondt i fødderne. På gaderne er der så mange mennesker, at man dårligt kan komme frem, og alle er sure og gnavne, fordi de skal stå i kø eller fordi den vare, de havde regnet med at få, er udsolgt.«

Næste dag var *Juleræset* tidligt oppe. I dag ville han i skole, så alle – både lærere og elever – kunne komme i gang

med juleræset. Efter en kort rundtur i lokalerne var alt nærmest kaos.

»Hvornår skal vi holde julefest,« lød det i en klasse. »Det må altså ikke være den 4., for da holder vi fest hos spejderne. Og den 6. skal vi ride om juletræ i rideskolen. Og den 10. skal vi have julebal i danseskolen og den ...

Juleræset gned sig i hænderne og smuttede ind på lærerværelset.

»Jeg når det aldrig,« sukkede en frustreret lærer, næsten inden *Juleræset* var kommet inden for døren. »Nu har vi øvet og øvet på det nissespil i 14 dage, men de kan endnu ikke deres roller. Og om otte dage har vi julehygge med forældrene. Ih, hvor skal vi hygge!«

Juleræset forlod skolen, godt tilfreds med sig selv og gik en tur ned på Adelgade. Bilerne tude, og trafikken var nærmest gået i stå. En masse travle mænd gik rundt og hængte store hvide og røde plasticstjerner op i nogle plasticgranguirlander. Folk bandede, fordi de ikke kunne komme forbi, og mændene bandede, fordi folk var så sure.

Juleræset sneg sig ind i en stor butik, hvor ejeren stod og gned sig i hænderne. »Nu starter juleræset snart,« sagde han og smilede til sine ansatte. »Så får vi rigtig travlt. Og den sidste uge har vi åbent helt til klokken otte. Er det ikke dejligt?«

Ingen af de ansatte svarede ham. De tænkte på trætte ben, ømme fødder og på vrøv-



lede unger, der brokkede sig over, at far eller mor nu igen kom sent hjem fra arbejde.

Juleræset var svært godt tilfreds med sig selv, men han kunne lige nå endnu en familie, inden det var fyraften. Henne for enden af en stille vej lå der et lille hus. Som sædvanlig undlod han at åbne døren, men regnede med at kunne gå lige ind, som han plejede, men han bankede panden mod døren og stod lidt efter forbløffet og gned sig over en stadigt voksende bule, der sprang frem i hans pande.

En mand kom ud og åbnede døren for at se, hvor braget kom fra. Men selv om døren stod åben, kunne *Juleræset* ikke komme ind. Det var, som om en usynlig kraft holdt ham tilbage. Som om han var bundet fast i en elastik, der nu var spændt til bristepunktet. Der var ikke noget at gøre. Han måtte pænt blive stående udenfor, men han kunne da se ind af vinduet, da manden igen var forsvundet.

Hele familien sad omkring spisebordet og klippede julepynt. Og midt på bordet stod der en skål med marcipan og frugt.

»Er det ikke skønt at tænke på, at vi allerede har klaret alle vores julegaver?« sagde moderen.

»Det var godt, vi tog os sammen til det i efterårsferien. Så behøver vi heller ikke ræse rundt i de overfyldte forretninger her lige op til jul.«

Juleræset kunne mærke, hvordan raseriet steg op i ham. Hvad var dog det for



mennesker, der ikke ville lytte til ham? Som ikke ville deltage i det almindelige danske juleræs. De burde sættes i fængsel. Det var en klar overtrædelse af grundloven.

Juleræset mærkede til sin rædsel, at han begyndte at krympe. Han måtte stå på tæer nu for overhovedet at kunne kigge ind ad vinduet. Men det skulle blive meget værre.

»Vi gider heller ikke stå og bage og lave mad i lange baner,« fortsatte moderen.

»Sidste år tog vi syv kilo på tilsammen. Og juleaften spiste vi så meget flæsksteg, at vi ikke engang kunne synge to vers af 'Julen har bragt'. Vi bager nogle småkager, fordi børnene synes, det er sjovt. Og hvis de er spist, inden vi når juleaften, så er det bare i orden. I julen gider folk alligevel ikke spise småkager.«

»Ja,« sagde børnene i kor. »Og i stedet for at lave alt det mad og stå i kø i timevis i forretningerne, så tager vi alle sammen ud og står på ski,

ikke? I hørte jo selv i TV-avisen i aften, at det bliver en hvid jul i år.«

Nu kunne *Juleræset* ikke mere se ind ad vinduet. Han var krøbet yderligere nogle tommer, og han havde ikke kræfter til at hive sig op i armene. For hvert ord, han hørte, blev han mindre og svagere.

»Det er utroligt, hvad folk bruger af energi her op til jul for at nå det hele,« sagde faderen. »Tænk, hvis de fordelte den energi over hele året og så brugte den til at være noget mere sammen med deres familie.«

Juleræset troede ikke sine egne ører. Skulle folk ikke have travlt op mod jul? Skulle de ikke ræse rundt og blive mere og mere stressede, jo nærmere man kom juleaften? Skulle husmødrene ikke mere beklage sig over alt det, de skulle nå og alt det, de ikke kunne nå? Jamen, hvor blev traditionerne så af? Tage ud og stå på ski i dagene op mod jul! Og ikke bare børnene, men hele familien! Det var alligevel det styggeste, han havde hørt!

Juleræset blev mindre og mindre og mindre. Lige inden han blev til det rene ingenting, hørte han moderens stemme. »Og de gaver, vi skal have juleaften, deler vi ud, inden vi spiser. Så kan vi sidde i fred og ro og nyde maden uden at tænke på, hvad der gemmer sig i pakkerne.

»Det er ...« Men hvad *Juleræset* ville have sagt, får vi aldrig at vide. Han var forsvundet som dug for solen.



Bløde, røde og søde pakker

Ved denne tid glæder vi os til at udveksle julehilsener med gode bekendte, og gaver med venner og familie. Og der er noget helt særligt ved de ting, der tydeligvis er håndlavet særligt og kærligt 'fra mig til dig'.

Har du ikke tid til selv at lave gaverne til de andre, kan du i hvert fald få dem til at tage sig flot ud i en personlig indpakning. Mange forretninger tilbyder at gøre det flot, i elegant gavepapir med smagfulde sløjfer på fine bånd. Men al juleposten gør altid meget mere lykke, når den laves personligt med hjemmelavede julekort, kuverter, 'fra-mig-til-dig'-mærker osv.

Hanne, Margit, Mette og Miriam har lagt ud med ideerne her på billedet. Som du kan se, er de kommet langt med silke- og glans- og sølvpapir, farvet karton, guld-bronze og -tusser, silkebånd, flaconer og selvklæbende sølvstjerner og hjerter.

Sådan bliver de brugte skotøjs-æsker, ruller og mælkekartoner pludselig næsten endnu flottere end selv den fineste indpakning fra forretningen.

Nogle af mønstrene på pakkerne er klippet lige som gækkebreve. Og relieffet inde bag sølvpapiret på pakken i midten er klippet ud af pap. Lidt skosværte får det til at træde tydeligere frem.

Det er praktisk at kigge på, hvor store kuverter du vil bruge, før du går i gang med at lave dine personlige julekort – så kan du være sikker på, at få dem til at passe til hinanden i størrelsen.

Men aller flottest kan det nok blive, hvis du selv laver dine egne kuverter. Før I lægger farvetrykte blade ud til spejdernes papirindsamling, kan det godt være umagen værd at kigge dem igennem. Mange helsidesfotos eller reklamer kan klippes, foldes og klistres til nogle meget særprægede og elegante kuverter osv.



Frels Olines liv

Tekst: Sys Matthiesen

Tegning: Grete Lis Hansen

Hver dag, når Vivi og Tina fik fri fra skole, gik de om ad markvejen for at snakke med Alfred og Oline. Det var to små brune ponyer, der gik sammen med køerne på Jens Hansens mark. Oline var den ældste. Hun var tyk og godmodig. Alfred var hendes føl. Han kunne godt være lidt vild engang

imellem. Men han ville blive en god lille ridepony, mente Jens Hansen.

Når Vivi og Tina stillede sig ved hegnet, kom ponyerne altid løbende. De elskede at blive klappet og kælet for, og som regel havde pigerne et eller andet med til dem – et lille stykke brød, en gulerod eller andet.

En dag kom Jens Hansen forbi. Han stod lidt og så på dem. Så rømmede han sig: »I er nok gode

venner, hvad? Det er næsten en skam, at de er blevet solgt.«

»Solgt?« skreg Vivi. »Hvad mener du med det?«

»Jae –« Jens Hansen så forlegent ned på sine træsko. Han havde næsten dårlig samvittighed, men det var da hans egne ponyer.

»Jae – hm – Alfred er blevet solgt til en lille pige i København. Hendes forældre er meget rige, og hun ønsker sig en ridepony i fødselsdags-gave. Og Oline – ja, altså – hun er sådan set ikke blevet solgt, men hun er jo gammel og stivbenet, så jeg har tænkt mig at sende hende på slagteriet.«

Slagteriet! Oline, som de holdt så meget af – verdens rareste pony! Nej, det var ikke til at holde ud. Vivi og Tina begyndte at græde. Tårerne løb i stride strømme. Ponyerne så undrende på dem.

Jens Hansen anede ikke, hvad han skulle stille op. »Hm – hm – det er ikke noget at græde sådan over,« mumlede han. »Det er da kun dyr.«

»Kun dyr!« hulkede Tina. »Oline er min bedste ven.«

Jens Hansen fik en idé. »Det kan være, at I vil købe hende? I skal få hende billigt. Hvis I giver mig 1000 kroner, så er Oline jeres, og jeg kan godt hjælpe jer med at finde et sted hvor hun kan være. Men I skal bestemme jer hurtigt. Hvis I ikke er kommet med pengene om en uge, så ringer jeg altså til slagteriet.«



Tusinde kroner!

Pigerne så forfærdede på ham. Hvor i alverden skulle de skaffe alle de penge fra?

»Vi kan jo prøve at spørge hjemme,« sagde Vivi tvivlrådigt.

Som hun havde ventet, sagde hendes forældre nej. De havde svært ved at få pengene til at slå til i forvejen – og så sådan noget pjat som en gammel pony, der ikke engang kunne bruges som ridehest.

Heller ikke Tinas forældre ville give hende penge til at købe Oline for. De gav sig til at grine og forstod slet ikke, hvor dødsens alvorligt det hele var.

Hvad skulle de dog gøre? Vivi og Tina vendte og drejede problemet, men de kunne ikke finde nogen løsning. Selv havde de ingen penge. Hvordan skulle de dog kunne skaffe 1000 kroner på kun en uge?

På vej hjem fra skole gik de forbi marken og kaldte på Oline. Hun kom glad luntende og anede ikke, at hun snart skulle dø. Vivi stod længe og så på Oline. Det var så sørgeligt, at det ikke var til at holde ud.

Pludselig fik hun en idé.

»Tina!« skreg hun. »Jeg ved det!«

Tina fór sammen. »Hvad ved du?«

»Jeg ved, hvordan vi skaffer pengene. Kan du huske, da det var jul? Der stod en mand på gaden og spillede violin. Folk smed penge i hans violinkasse.

Den var helt fuld af mønter. Der var garanteret flere tusind kroner. Hvis vi nu – – —«

Tina rystede på hovedet. »Vi får aldrig i livet lov.«

»Vi spørger slet ikke«, erklærede Vivi. »Vi kan stille os på gågaden i Daleby. Der er der ingen, der kender os.«



Både Vivi og Tina gik til violin-spil i Bjergby musikskole. De var Suzuki-elever – det vil sige, at de lærte alle musikstykkerne udenad og var vant til at spille sammen. De kunne mindst tyve musikstykker udenad.

På vejen hjem snakkede de om ideen. De ville tage med toget lørdag morgen, og så ville de tage deres ældste tøj med i en bærepose. De skulle se meget fattige ud, blev de enige om. De ville rive huller i deres gamle tøj og tage sko og strømper af, inden de begyndte at spille.

I de følgende dage brugte de al deres fritid på at øve sig på violinerne. Deres mødre undrede sig over den pludselige flid. Men det var da i hvert fald bedre end den pjattede idé med at købe en gammel pony.

Endelig blev det lørdag. Det lykkedes pigerne at slippe af sted med violinerne og det gamle tøj, uden at forældrene blev alt for mistænksomme.

I Daleby valgte de et sted i gågaden, hvor der hele tiden var mange mennesker. Det var lige foran isboden. Deres pæne tøj

lagde de i den ene af bærepo-serne, som de gemte bag isboden sammen med den ene violinkasse.

Den anden violinkasse anbragte de midt på gaden, og foran den stillede de et papskilt, som Vivi havde malet. »FRELS OLINES LIV« stod der. Tina smed et par 25-ører i violinkassen. Så kunne folk se, hvad den var beregnet til.

De stemte violinerne, så godt de kunne, og begyndte at spille. Det varede ikke længe, før der havde samlet sig et større opløb. Der begyndte at komme penge i violinkassen.

Folk snakkede om de to piger. »Hvem er de?« »Mon det er et par små zigeunere?« »De stakkels børn, se hvor blege de er. Mon de får nok at spise?«

»Hvem er Oline?« spurgte en gammel dame, mens hun lagde en 25-øre i violinkassen. »Er det jeres lillesøster?«

»Nej, Oline er – –« begyndte Vivi. Tina trådte hende hårdt over tæerne. Der var ingen grund til at fortælle, at Oline var en hest. Måske fik de flere penge, hvis folk troede, at Oline var en syg lillesøster.

Da pigerne havde spillet en times tid, kom en betjent hen til dem. »Har I tilladelse til at stå og spille her?«

»Tilladelse? Skal man have det?«

»Ja, det skal man faktisk.«

»Åh –« Vivi og Tina fortalte ham om Oline.



Betjenten lo. »Jajada – jeg lader, som om jeg ikke har set jer. Men husk – for en anden gangs skyld: Det er ikke tilladt at stille sig op på gaden og spille for penge.«

Formiddagen gik. Der blev færre mennesker på gaden. Vivi og Tina havde spillet de tyve melodier, de kunne, i alt fire gange. Til sidst var der slet ingen mennesker at spille for.

Pigerne talte de penge, de havde fået. Der var 875,90 kroner. De tog den tomme bærepose og fyldte mønterne i. Den blev tung. »Der er ikke penge nok«,

sukkede Vivi. »Måske kan vi få lov at skyldte resten«, mente Tina.

Jens Hansen gjorde store øjne, da han så bæreposen med de mange mønter. »Vi mangler 124 kroner og 10 øre,« forklarede Tina, »men vi vil gerne spørge, om vi ikke nok må skyldte dem, indtil vi har tjent nogle penge.« Jens Hansen lo. »Skidt med de sidste penge. Det kan være kontant-rabat. Gå I ud og fortæl Oline, at hun er jeres hest nu. Så finder jeg et sted, hvor I kan have hende gående. Men det er ikke gratis, må I være klar over. I må have et lille job med at gå med aviser eller sådan noget.«

»Jaja«, sagde pigerne.

Strålende glade løb de ud på marken og fortalte Oline, at hendes liv var reddet. Hun så kærligt på dem. Det var et par flinke små mennesker, syntes hun. Men hun var lidt skuffet over, at de slet ikke havde noget med til hende, hverken et stykke brød eller en gulerod.

Vivis og Tinas forældre blev forargede, da de hørte, hvad pigerne havde gjort. De brokkede sig i lang tid. Pigerne måtte højtideligt love, at de aldrig mere ville gøre sådan noget.

Oline flyttede ud til husmand Søren Blom, der havde en lillebitte stald og et stykke eng ved skovbrynet. Det var et dejligt sted. Oline trivedes, og hun blev tykkere og roligere for hvert år, der gik.

En lille nisse rejste

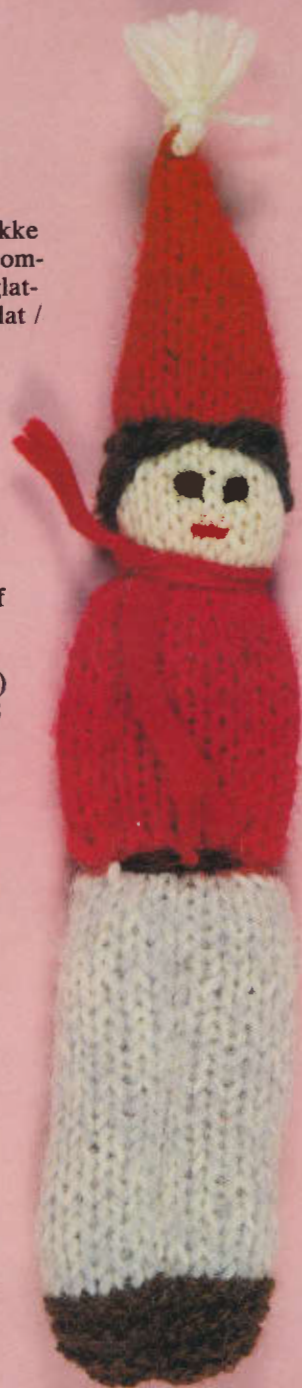
»Så gik han ned til havet...«

Og der kravlede han så op på et stykke kork, der var drevet i land. Måske kunne han så derfra få øje på ham – verdens største.

Nisser er et populært emne for fingernemme folk. En times tur på næsten enhver strand giver let sten til en langt større nissebande end denne. Og efter den varme kakao er der nok at lege med omkring voksdugen resten af dagen. Huserne er forresten en julegave fra sidste år fra nissernes fætre og kusiner på næste side.



Bløde og varme nisser



Sten-nissernes huer (side 13) kan du også strikke med 40 masker (m.) på strømpepinde: Strik 2 omgange (omg.) med 1 ret + 1 vrang / 30 omg. glatstrik / 1 omg. 6 m. + 2 m. sammen / 4 omg. glat / 1 omg. 5 m. + 2 m. sammen / 4 omg. glat / 1 omg. 4 m. + 2 m. sammen / 4 omg. glat / 1 omg. 3 m. + 2 m. sammen / 1 omg. 2 m. sammen. Træk tråden gennem de sidste masker og hæft tråden; lav en lille kvast i toppen.

Nisserne på denne side kan du strikke med et par pinde nr. 2½ og nogle garnrester. Størrelsen afhænger naturligvis af garnets tykkelse og antallet af masker. Her er forslag til en mellemstørrelse:

Slå 20 m. op med mørkt garn til sko. Strik 7 p. ret. Skift til lysegråt og glatstrik (1 p. ret, 1 vrang) ca. 24 p. (7 cm). Skift til rødt garn og strik ca. 18 p. (6 cm). Skift til ansigtsfarve og strik 6 p. (2-3 cm). Skift til det røde garn igen og strik 2 p. ret. Tag ind (strik 2 m. sammen til 1) ved start af hver p. til du har 8 m., så i både start og slut af de næste p. til du har 2 m. Luk af.

Sy skoene sammen på vrangen og læg dem med sammensyningen midt bag; sy forveden, så der er lukket. Sy videre med vrangen ud, til du når ansigtet.

Vend nu 'pølsen' og fyld den op til ansigtet, fx med optrevlet garn. (Vat er OK, men sværere at sy i). Resten fyldes op – ikke for hårdt, men rart at tage på – og sys sammen fra retsiden.

Sy en kvast af hvidt garn i nissehuen. Bind ind til hals med en rød tråd. Sy arme ved at stikke nålen gennem kroppen; begynd ved skulderen og slut ved buksekanten med at forme lommer, som det ser ud til, at nissen har hænderne i. På samme facon formes benene og fødderne med sko på. Sy et bælte om maven; gå under hænderne og stram lidt til talje. Slut med et halstørklæde af filt eller en stump stof.

Sømanden, der gik i land

De sad på sommerhusets veranda og så ud over Storebælt, mens solen gik ned. Der hang et par lange skyer over Fyn, og Langeland var forsvundet i halvmørket.

»Skål,« sagde Morten og tømte sin sodavand og lod den tomme flaske vippe ud over kanten. Den rullede lidt ned ad græsset og standsede mod en mælkebøtte.

»Du skal rydde op, inden de kommer hjem,« sagde hans storesøster. »De hader rod, og for øvrigt kan man falde over sådan en flaske, når det bliver mørkt.«

»Det bliver slet ikke mørkt i Danmark om sommeren,« sagde Morten. »Det er de lyse nætter.«

»Du skal samle den op alligevel,« sagde hans lillesøster og bøvsede. »Undskyld,« sagde hun og drak en tår mere. »Hvornår kommer de hjem?«

»Sent,« sagde Lisbeth. »Men du skal ikke være bange. De er lige ovre hos genboen, og de sidder på terrassen og spiser.«

»Kommer de ikke hjem, inden vi skal sove?« spurgte Anna. »Jeg synes ikke, de skal lade os være alene.«

»Er du bange?« sagde Morten. »Vi er her jo, så der er ikke noget at være bange for, og du kan løbe over til dem på to minutter, hvis der bliver noget i vejen.«

»Hvad skulle der blive i vejen?« sagde Lisbeth. »Lad nu være med at gøre hende bange. Vi er her jo, Anna. Vi sover sammen, og når du vågner, er mor og far her igen.«

»Jeg er da ikke bange,« sagde Anna. »Må jeg få en sodavand mere?«

»Jeg tror, jeg tager min sovepose og sover nede på stranden i nat,« sagde Morten.

»Det må du altså ikke,« sagde Anna. »Ikke uden at spørge først. Og så bliver jeg bange, når du ikke er her.«

»Jeg er her jo,« sagde Lisbeth. »Men jeg kunne ellers også godt tænke mig at lægge mig derned.«

»Nej!« sagde Anna. »Det kan I ikke være bekendt. Så bliver jeg altså bange. Er der ikke flere sodavander?«

Morten rejste sig og gik ind i køkkenet.

»Du kan da bare komme med,« sagde Lisbeth til sin lillesøster.

»Nej, ellers tak,« sagde Anna. »Tror du, jeg skal ligge ude i naturen og få fluer og myg og edderkopper og muldvarper hen over ansigtet hele natten?«

Morten kom tilbage med tre sodavand og satte sig på kanten af verandaen med benene dinglede ned mod græsset. De kunne høre bølgerne mod stranden nede bag hybenbuskene. Oppe mod

Af Kurt Juul

Illustreret af Palle Bregnhøj



nord kunne de se de lysende vinduer i et par færges.

»I bliver inde i huset!« sagde Anna. »Jeg vil ikke sove alene.«

»Nååh, lille pus,« sagde Morten.

»Jeg skriger!« sagde Anna.

»I har lovet at passe på mig og give mig en godnathistorie. Kan jeg ikke få den herude, nu sidder vi lige så godt.«

»Du får godnathistorie i din seng,« sagde Lisbeth.

»Nu lyder du ligesom mor,« sagde Morten. »Hun kan da

lige så godt få den nu. Vil du have en spøgelseshistorie?»

»Nej tak!« sagde Anna.

»Nu fortæller jeg en!« sagde Morten.

»Så skriger jeg,« sagde Anna og puttete tre franske kartofler i munden.

»Det er jo også meningen, når man hører en spøgelseshistorie,« sagde han. »Nu begynder jeg. Der var engang et gammelt spøgelse, som gik rundt med hovedet under armen.«

»Hold mund,« sagde Lisbeth. »Du forskrækker hende, ikke også, Anna?»

»Jo,« sagde Anna. »Hvad så mere, Morten? Jeg skriger altså, hvis den er for uhyggelig.«

»Vel gør du ej,« sagde Lisbeth. »Vi vil ikke høre den historie, og desuden findes der slet ikke spøgelser, det ved du jo godt.«

»Derfor kan man da godt fortælle om dem,« sagde Morten. »Altså: Der var engang et spøgelse, som gik rundt med lænker om benene og ledte efter sit hoved.«

»Lige før sagde du, at det havde hovedet under armen,« sagde Anna.

»Det er et andet spøgelse,« sagde Morten. »Der er jo masser af dem.«

»Vel er der ej,« sagde Lisbeth. »Og hvorfor skal det altid være sådan noget med raslende kæder og hovedet under armen.«

»Jeg sagde ikke, at kæderne raslede,« sagde Morten. »De var nemlig lige blevet smurt.«

»Hvis der var spøgelser til,« sagde Lisbeth, »så ville de fle-



ste af dem være ganske almindelige mennesker med almindeligt tøj og hovedet der, hvor hovedet skal sidde.«

»Jamen det her havde altså mistet sit og gik og ledte efter det, og det var også druknet, og vandet løb ned ad tøjet og pladrede hen ad gulvet.«

»Jeg er bange,« sagde Anna. »Hvad så mere, Morten?»

»Ikke mere,« sagde Lisbeth. »Nu går vi i seng, så skal jeg læse en anden historie for dig, så du ikke får onde drømme.«

»Ja,« sagde Anna og rejste sig. »Men det må gerne være en med spøgelser.«

»Spøgelser findes ikke,« sagde Lisbeth og fulgte efter hende ind i sommerhuset. Da hun lidt efter stak hovedet ud igen, hørte hun udhusedøren smække og så en skygge gå ned mod hybenhækken i mør-

ket. Så havde han hentet sin sovepose og var på vej ned mod vandet. Det var næsten mørkt nu, og det blev nok ikke mørkere hele natten. Godt det ikke var sort vinternat. Spøgelser kom vist aldrig frem om sommeren, og for øvrigt eksisterede de ikke. Hun gik ind og lukkede verandadøren efter sig.

Morten rullede sin sovepose ud i en lille fordybning og lagde sig på ryggen oven på den og kiggede op mod stjernerne. Græsset viftede på begge sider af ham, og bølgerne syden mod strandstenene gjorde ham døsig. Hans øjne faldt i, og da han åbnede dem igen, vidste han ikke, hvor lang tid der var gået. Han lå i samme stilling endnu og vidste ikke, hvor han var. Med et ryk rejste han sig og frøs, skønt sommernatten var lun og blød. Lige ud for ham lå et

skib på vej mod syd. Han rejste sig og lynede op for posen for at krybe i den. Han hørte en lyd bag sig på stranden, men da han rettede sig op og kiggede, var der ikke noget at se. Der var lys i et enkelt vindue oppe i huset. Så var lyden der igen. Som om to sten slog mod hinanden.

Han slap posen og skrævede over græstuerne og strandkålen og gik knasende gennem en dyng muslingeskaller ud på sandet. Det knasede igen lige bag ham, og han vendte sig om. Der var ikke noget. Det var vel bare muslingerne, der var skredet lidt sammen. Pludselig havde han ikke lyst til at sove på stranden.

Han gik tilbage og rullede soveposen sammen og tog den under armen og gik ned på sandet igen for at følge den brede vej op mellem husene, for den smalle sti ind gennem hybenhækken havde han heller ikke lyst til at følge nu. I halvmørket så han en sort firkant på sandet. En trækasse. Der stod nogle bogstaver på enden af den, men han kunne ikke se, hvad der stod. Der var savet et hul i hvert endestykke som håndtag. Han tog fat i det ene og prøvede at løfte kassen, men den var tung. Han tog bedre fat og trak til. Så lettede den sig med en svag klirren, men det var, som om sandet holdt fast i den?

Netop som han ville tage fat for tredje gang, gled en skygge frem ved siden af ham, og det gav et sæt i ham, men han nåede ikke engang at

blive rigtig bange, før han genkendte sin storesøster i mørket. Det lange hår ud over skuldrene var ikke til at tage fejl af. Hun bøjede sig og tog fat i det andet håndtag, og sammen løftede de kassen og begyndte uden et ord at bære den hen mod stien. Nu de var to, var der ikke noget at være bange for.

Det var ikke særlig bekvemt for Morten at bære både soveposen og kassen, og oppe på græsplænen lod han posen falde og strakte armen ud fra sig for at afbalancere den tunge kasse. De nåede verandatrappen og gik op og stillede kassen fra sig med et bump. Det klirrede igen.

Morten rettede sig op og gik ned ad trinene igen. »Jeg henter lige min sovepose,« sagde han. »Jeg sover alligevel inde i huset.«

»Det er da i orden,« sagde hun.

Da Morten bøjede sig ned efter posen, gik det op for ham, at der var noget galt. De små hår rejste sig i nakken. Den stemme var slet ikke hans søsters! Han holdt soveposen foran sig som et skjold og vendte sig mod verandaen. Det var jo en dyb mandsstemme!

Lisbeth var væk. Forsigtigt gik han tilbage. Han havde ikke hørt døren gå, så hun måtte være gået uden om huset. Der var heller ikke lys i stuen. Han listede op ad trinene. Kassen stod der endnu, men der var noget forandret ved den. Han bøjede sig ned og strøg hånden hen over endestykket med håndtaget.

Træet var blødt, som om det havde ligget i vand meget længe. Men der var kun ét endestykke. Det andet var væk, og siderne manglede også. Der var kun bunden og den ene ende. Nu kunne han se, hvad der stod på den. Glenfiddich Whisky. Jamen, det var selvfølgelig whiskyflaskerne, der havde klirret. Men der var jo bare ingen flasker ... Morten rettede sig op og tog et skridt baglæns hen mod døren. Så hørte han en lyd lige neden for verandaen. Et ræb. Højt og tydeligt.

Hvordan han kom ind og fik døren låst efter sig, vidste han ikke, men det gik stærkt. Han strøg ind på søstrenes værelse.

»Hej, Morten,« sagde Anna, som sad på den ene madras med en bog under sengelampen. På den anden madras lå Lisbeth og sov. »Du ser så forskrækket ud. Vil du sove herinde hos os?«

Morten pegede på Lisbeth. »Hvor længe har hun været her?«

»Hele tiden,« sagde Anna. »Hun læste for mig, og så faldt hun i søvn.«

»Har hun ikke været ude,« spurgte Morten forsigtigt.

»Nej da,« sagde Anna forarget. »Det er jo mørkt. Hun har ligget her hele tiden. Hvorfor det?«

»Jeg tror, jeg vil sove herinde hos jer,« sagde han.

»Jaa,« sagde Anna og klappede på madrassen. »Læg dig her imellem os, så skal jeg læse en historie for dig.«

Morten lagde soveposen ned og krøb i den. »Du kan jo slet ikke læse, vel?« sagde han med svag stemme.

»Jeg finder selv på noget, når jeg ser billederne. Skal det være en spøgelseshistorie?«

»Helst ikke. Jeg har nemlig lige set et spøgelse.«

»Ham du bar kassen sammen med?« sagde Anna og vendte blad.

Morten satte sig op i soveposen. »Så du ham?«

Anna nikkede uden at tage øjnene fra bogen. »Jeg var inde i stuen efter en bog mere. Så kom I gående med en kasse. Dig kunne jeg nemt kende, men ikke ham den anden. Han havde store støvler på og en stribet trøje. Jeg troede først det var Lisbeth med det lange hår.«

»Jamen var det så ikke det?« sagde Morten bedende.

»Nej da. I de store støvler! Og hun lå jo også her og sov. Nej, det var nok en druknet sømand, skal du se, for der blev helt vådt ude på verandaen, så du ikke det?«

Morten lagde sig ned med et dybt suk.

»Er du bange, Morten?«

»Ja,« sagde han nede fra posen.

»Det skal du ikke være,« sagde hun. »Luk nu bare øjnene, så læser jeg en lille historie for dig.«



Så til søs

Erik 'Sø' Jensen fortalte
Per Raahauge fotograferede

'Ran' er en dejlig dame. Hun er en »sejlketch« på 40 fod og 10 tons med køjeplads til 14, og er Det Danske Spejderkorps' kursus- og aktivitets-skib.

Alle kan låne hende, også andre korps end DDS. Hun kan bruges både til senior-træf, kurser, ledertræf, korps-



arrangementer og gruppesommerture. Og har man ikke en skipper selv, sørger »redetiet« for en sådan.

Der er kabys- og spisegrej om bord, så det eneste, man behøver at have med selv, er sovepose og personligt grej. Derimod er der hverken video, fjernsyn eller ghettoaster om bord, men der er også nok at lave foruden.

Man kan hale i skøderne, vaske dørken, skrælle kartofler, synge, spille kort eller Matador, bare sove eller navi-

gere – endog ved hjælp af en computer (AP-navigatoren), der næsten kan alt. I gæstebogen har man skrevet om AP-eren: »Hvad skulle vi gøre uden vores 'puter'? Den kan næsten alt, selv koge morgenbløde hønseæg!«.

Det gode ved at sejle er, at man er 100% i kontakt med naturen og afhængig af den. Det tætte samliv tvinger alle til at samarbejde og tage hensyn til hinanden; man kan ikke bare gå sig en tur eller stå

af. Der er nok at lave om bord, når man både skal passere ror, stor- og mesansejl + top- og stagfok, og skal skuden nå sikkert frem; må enhver tage sin tørn.

'Ran' har været på »Blå Sommer«, landslejr for søspejdere, Nordisk Seniortræf, divisionssommerlejr på Hven og meget andet.

Hvert år fra midten af marts til midten af november bruger 8-900 spejdere, seniorer og ledere hende.

Hun har allerede sejlet i alt 1½ gang jorden rundt (omregnet, men i danske farvande!) i de 5 år, hun har levet.

Det er efterhånden blevet en tradition, at mellem jul og nytår mødes en lille flok af seniorer (ikke specielt udvalgt, men særlig begejstret) for at hygge sig på havet.

»Julefede« og skuttende mødes den tapre flok i havnen med så meget grej, at man skulle tro, de skulle til nordpolen. Det skal de nu ikke,



men noget næsten lige så koldt: de skal på juletur med 'Ran'.

I kahytten er der dejligt varmt, og snart er den fyldt op med trøjer, olietøj, soveposer og masser af proviant.

Snakken og råben lyder over dæk og nede om læ –

muntre og overstadige bemærkninger og små drillerier. Jo, man er lidt spændt og sat op til noget særligt.

Når alt er stuvet på rette plads, og man er klar til afsejling, samles alle på fordækket og sætter turens særlige symbol op i stormasten.

Helt i top hejses en frisk, grøn julegran, som kommer til at vaje under hele juleturen.

Derefter bliver man enige om, hvor man skal sejle hen; alt afpasses efter vind, vejr og mandskabets duellighed. Mandskabet får sine instrukser, og efter at alle har iført sig varmt tøj og redningsvest, lettes for motor. Når man er kommet ud af havnen, sættes sejlene.

Det er altid spændende at navigere efter søkort, kom-

pas, AP-navigator, log (fartmåler) og lod (dybdemåler).

En julehilsen kan man også modtage eller sende af sted, da der er VHF-radio om bord; det er hyggeligt – og betryggende!

Trænger man til lidt indre varme, er der nede om læ eller oppe i det friske vejr både te, kaffe og varmt vand til kakao i termokanderne.

Juleturen varer ikke lige til påske, men til nytårsaftensdag, og det er vigtigt at holde sig varm og tør, og hele tiden have redningsvest på. Af samme grund sejler man heller ikke om natten i den tid, hvor både luften og vandet er koldt.

Når man kommer i havn for natten (havnene er temmelig øde på den tid af året!), så gælder det om at få tiden til at gå på en god måde. Alene skafningen (maden) tager jo tid, og på en sådan tur udfoldes der stor aktivitet på dette område. Ind imellem får fantasien frit løb, især hvis man har glemt at købe noget, og forretningerne er julelukkede. Hvad er en æggekage uden æg eller en kage uden mel? Eller kan man stege bøf-ferne i konsistensfedt, når man ikke har mere margarine?

I grunden er juleturen vel den mindste aktivitet med 'Ran' i løbet af året, men ... den er noget særligt!

Lad os citere en af »skibs-poeterne« om bord:

Vi sejled' juletur med 'Ran';
i masten sad en grøn/rødgran.
Nu må vi hjem og tør næsen op.
Turen var kold, humøret i top.



Gudernes tegn

Af Robert Fisker

Illustreret af: Robert Jensen

Arild trådte ud gennem langhusets lave dørgab. Han blev stående uden for huset og så op mod himlen med smalle øjne og ansigtet vredet i et mylder af bekymrede rynker.

Blæsten kom fra nord og vest – i lange stød og rusk. Den slæbte skyer med sig. Mørke, dystre skyer, der så ud til at være tunge af regn – eller måske sne! Den vinter syntes da aldrig at ville få en ende. Så sent som for et par dage siden havde det pisket ned over landet med is og sne – og det på en tid af året, hvor våren skulle være mere end godt på vej.

Vinden bed i kolde svirp, og luften var fyldt med fugt, der som en klam ånde svøbte sig om klæder og krop. Hvor-når fik det onde vejr vel en ende? Det havde stået på i flere år, end han havde fingre på sin hånd. Hvert år havde man givet guderne stadig større og flere ofre. For snart et år siden havde han givet guderne sin yngste søn, Ketil, men vejret var kun blevet værre. Vinteren havde været den hårdeste i mands minde og var længe om at slippe sit tag.

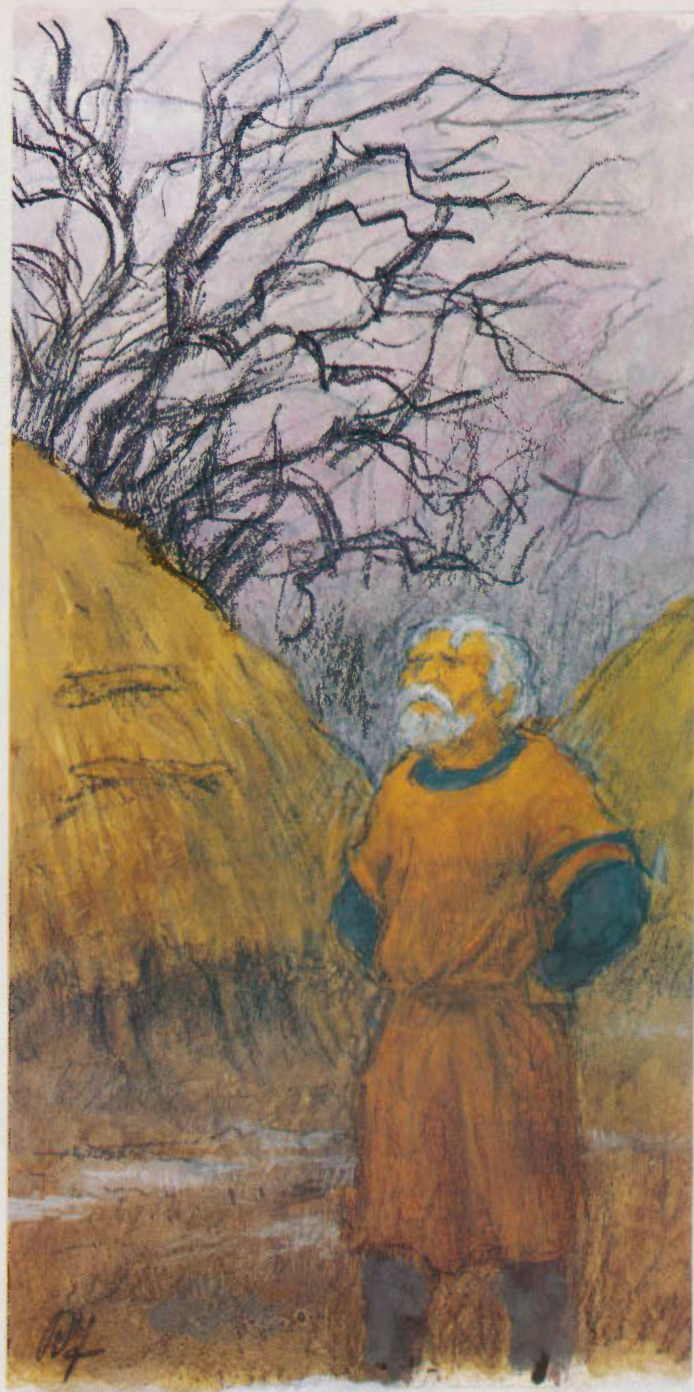
Nu tegnede det til, at våren ville blive mindst lige så våd og kold, som den havde været i den snart lange række af år, der lå forud.

Det stod ikke bedre til i Himmerland og Thyland og andre steder mod nord. Der havde været fælt megen snak om folk på de kanter, som var blevet trætte af de usle kår. De gjorde sig tanker om at bryde op og drage mod syd for at finde egne, der bød dem bedre kår.

Den tanke gav Arild endnu flere rynker i ansigtet. De seneste rygter fortalte, at folk i Himmer-syssel var ved at slutte op om Bojerik og hans gale snak om at bryde op og drage mod syd og slå sig ned i egne, hvor vejret var til at leve med.

Den'samme slags gale snak havde Teutorben i Thyland fyldt folk med. De to karle havde i et par år haft det med at råbe op og føre sig frem som folk med magt og mod.

Det fik endda være med, hvad de to galninge fik besnakket deres egne folk til at gøre. – Værre var det med den del af rygterne, der fortalte, at galskaben faktisk allerede var





sat i værk, og at store skarer af folk og fæ havde samlet sig i Himmer-syssel for at gøre sig klar til at drage mod syd.

Hvis det var rigtigt, kunne den store horde af mennesker og dyr snart dukke op her i Ommer-syssel på deres vej mod den gamle rute ned gennem Jylland.

Hvad skulle man vel stille op med den vældige hoben mennesker? Man kunne jo ikke have dem til at trampe over ens jorder. Det ville gå hårdt ud over den smule ædelse, der var i enge og skove. Og de ville vel også kunne trække folk fra egnen med sig på deres færd mod syd.

Nej! De måtte bringes til at styre mod vest, før det kom så vidt! Arild lod blikket glide op ad landsbyens gade, der lå

hen i et syndigt pløre af vand og mudder.

For et par dage siden havde han sendt sin ældste søn Bjørn af sted mod nord. Han skulle få klarhed over, hvor meget sandt der var i de fæle rygter. Nu måtte han vel snart kunne være tilbage fra sin færd.

Han havde haft i sinde at gå til den hellige lund for at høre, om vølven havde fået noget ud af sit forsøg på at få et tegn fra guderne, men det var nok bedst at vente og høre, hvad Bjørn kunne have at fortælle.

Arild kastede endnu et trist blik op mod den skyede himmel, før han gik ind i huset og lukkede døren i efter sig.

Midt på dagen vendte Bjørn tilbage med en strid blæst og en piskende byge i ryggen. Da

han havde sat sin hest i stald og hængt sin våde kappe til tørre ved ildstedet, blev der sat mad og drikke frem til ham, som han kunne forsyne sig med, mens han fortalte løs om, hvad han havde set og hørt på sin færd mod nord.

Rygterne var ikke bare løs snak, sagde han. Det var den skinbarlige sandhed. Over alt, hvor han kom frem i Himmerland, havde han set store skarer af folk og kvæg og vogne og kærre, der samlede sig til endnu større skarer. Der kom stadig flere til oppe fra nord, og han havde talt med mange. De fleste ville med mod syd, både mænd og kvinder og unge og gamle.

Ordene væltede Bjørn fra munden, ind imellem at han åd og drak. Arild sad med hagen støttet i hænderne og albuerne på bordet og lyttede tavst med blikket rettet tungt mod bordets tykke plade. Da strømmen af ord hørte op, løftede han hovedet og så på Bjørn. »Så du noget til Bojerik?«

»Nej.« Bjørn drak en slurk øl og satte kruset hårdt fra sig. »Men jeg hørte en hel del om ham. Han vil vist komme her ned selv eller sende bud og bede om lov til at drage gennem vores egn med sine skarer.«

»Ja, det vil han sikkert,« brummede Arild og nikkede. »Men det får han ikke lov til. Han kan drage vest over med sin horde af gale bæster. Vi skal ikke have vores enge og krat og marker ædt af trampet i mudder, fordi det nu passer ham at lægge kursen denne vej!«

Bjørn kløede sig i skægget og så på sin far med smalle øjne. Han nikkede et par gange, men sagde ikke noget. Han kendte kun alt for godt gamle Arild. Ikke for intet blev han mand og mand imellem kaldt Arild den Stejle.

»Jeg ved, hvad du tænker,« sagde Arild og rynkede de hvide bryn. »Men jeg har levet i landet her i al min tid. Det samme har min far før mig og hans far før ham. Vi har været her siden den første Arild slog sig ned. Der har før været hårde tider med lidt at bide i og meget at slide i. Så længe jeg bestemmer, bliver vi, hvor vi er, og lusker ikke af med halen mellem benene som en flok rædde hunde!«

»Mon du helt har fattet, hvor mange vi sætter os op imod?« sagde Bjørn. »Det er ikke bare en flok folk fra en håndfuld landsbyer. Det er – småt sagt – over halvdelen af folkene i Himmerland med alle deres dyr.«

»Jeg har fattet alt, hvad du har fortalt.« Arild rejste sig fra bænken og rettede sig op i sin fulde højde. »Hvis de vil mod syd, må de først drage ind over de øde egne mod vest.«

»De vil få svært ved at klare sig gennem de store moser,« mente Bjørn.

»Det må blive deres sag. – Hvornår mener du, vi kan vente dem her?«

»Jeg vil næsten tro, at Bojerik vil melde sig med sin fortrop om en lille uges tid – om ikke før!«

»Så må vi have kaldt folk sammen til ting allerede i dag,« sagde Arild.

Årene havde vænnet Arild til at blive sagt imod, – men ikke af så mange som nu. Han var ikke helt tilfreds med sine folks mangel på iver for sagen, men den slags kendte han kun alt for godt fra sit livslange hverv som høvding og leder. Hans evne til at presse andre til at følge sig sejrede som vanligt efter megen sej snak, og alle belavede sig på at hindre Bojerik i at føre sine folk ind over deres jorder.

Der blev sat vagter ud et stykke nord for landsbyen, så man i god tid kunne være klar

til at standse de mange »gæster«.

Bjørn talte med sine to brødre om at sætte faderen fra styret og slå følge med Bojerik til andre egne mod syd.

»Vores far taler så meget om et tegn fra guderne,« sagde han. »For et år siden bragte vi dem vores bror, Ketil, som offer, men regn og kulde er kun blevet værre og værre. Kan det ikke være en slags tegn på, at vi skal drage mod syd?« Det ville hverken Ulf eller Ravn sige noget til, men de ville dog ikke være

med til at gøre, som Bjørn foreslog.

Bojerik og hans folk dukkede op en dag, da blæsten havde pustet sig op til en storm, som ruskede nattens regn af træer og buske. Arild red ham i møde med sine mænd. De fyldte kun lidt over for Bojeriks store skare af væbnede folk.

Bjørn red op på siden af Arild. »Nu får vi nok hårdt brug for det tegn fra guderne, som du har snakket så meget om,« råbte han gennem stor-

mens hyl og slog ud med hånden mod det mylder af krigere, der red frem fra skoven foran dem. »Det kommer!« råbte Arild og lod sine mænd standse op.

Også Bojerik havde standset sine folk. Han red selv nogle skridt frem foran dem og råbte noget, som stormen rev med sig. Så rystede han på hovedet og stod af sin hest.

Arild gjorde det samme. De to mænd stod lidt og tog mål af hinanden. Stormen hujede højt og rev i deres kapper, da de langsomt begyndte



at gå hinanden i møde over det åbne stykke land mellem dem.

De havde kun gået nogle få skridt, da der skete noget, som fik alle til at rette stive, runde øjne mod skyerne, der kom jagende fra vest. – En mørk slange af skyer var skudt ned fra skydækket. Den stod som en hældende søjle mellem himmel og jord og nærmede sig med skyernes hast stedet, hvor de to parter ventede på, at deres høvdinge skulle mødes.

Skypumpen sugede græs og grene og sten og alt op i sig, mens den hvirvlede hen over stedet. Hestenes vilde vrinsken og mændenes råb og skrig druknede i stormens hujende hyl. Alt blev tummel og forvirring, mens skypumpen jog videre mod syd og øst, og stormen løjede en kende af.

Da folk og dyr kom lidt til sig selv igen, stod en fortunlet Bojerik på marken og så sig rådvild omkring. – Dér stod Arilds folk, og dér stod hans egne folk! – Men hvor var Arild selv? – Alle spurgte alle, og alle søgte, til de omsider fandt den savnede. Han lå ved de store sten på den gamle høj tæt uden for landsbyen – med knust hoved.

Alle var enige om, at det måtte være det tegn fra guderne, som Arild havde talt så meget om, og mange blev enige om at slutte sig til de store skarer fra Himmerland og søge mildere vejr og bedre kår et sted mod syd. Men først måtte de sammen begrave gamle Arild i den jord, han ikke ville forlade.



1989 var året,
da KFUK-spej-
derne fyldte 70 år
og har nu officielt
fået tilnavnet de
grønne pige-
spejdere

Stængerne, egne og Rosen fra Fyn.

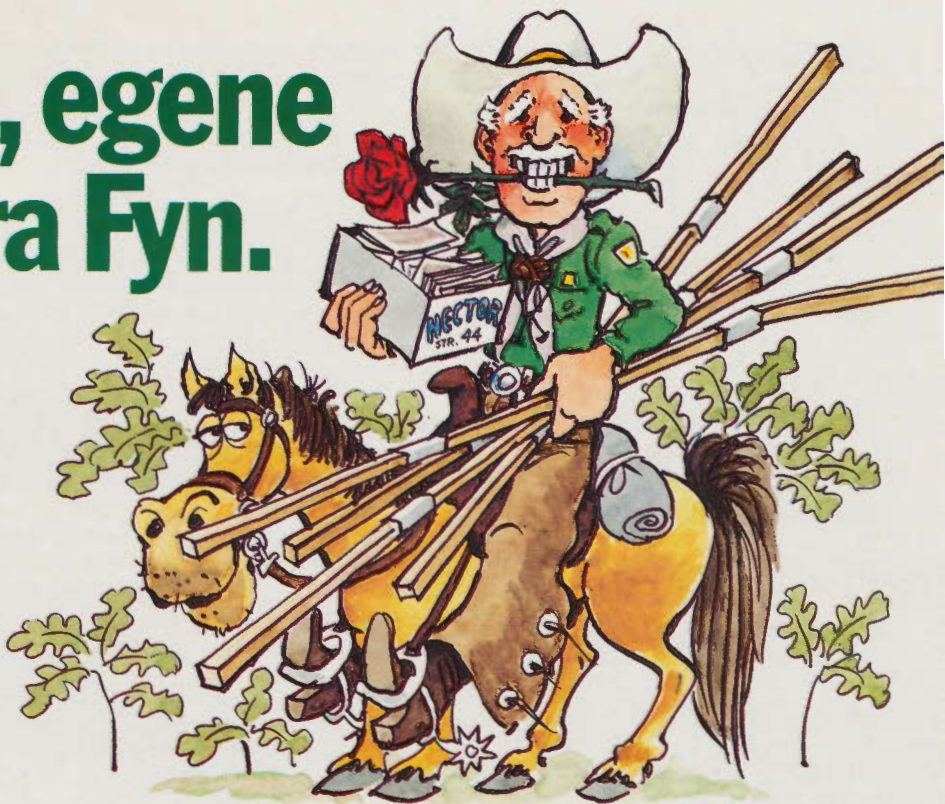
*Erik Parup fortæller
Per Illum har tegnet*

Oppe på loftet står en papkasse med en masse store, gule konvolutter i. Det er min fotosamling fra et langt, spændende spejderliv, som begyndte i 1933. Der skal nok være over tusinde mere eller mindre vellykkede fotos fra sommerlejre, hikes, skiture, korpslejre, rovermoots, verdensjamboreer og meget, meget mere.

Engang imellem i de lange, mørke vinteraftener henter jeg kassen ned med den faste beslutning, at *nu* skal der ordnes og klæbes i album. Og hver gang sker nøjagtigt det samme. Inden kaffen er blevet kold, er jeg allerede fortabt i fortiden. Efterhånden som billederne dukker frem af deres konvolutter, åbner de porten til herlige tider, som kameraet har fastholdt. Timerne går. Flere og flere næsten glemte navne og steder bliver lyslevende i erindringen.

Der er mange billeder fra korpslejrenes åbningsceremonier og lejrjguds-tjenester, fra det sidste store lejrball i jamboreen i Idaho, fra nytårsparader og mange andre af spejderhistoriens store begivenheder.

Men er det ikke mærkeligt: Selv om disse imponerende, festlige og højtidelige arrangementer var betagende oplevelser – programmerede og velforberejede, som de var – så er det dog de spontane, uventede og uforberedte hændelser, som står stærkest og klarest i erindringen.



Netop således er det med stængerne, egne og Rosen fra Fyn.

I sommeren 1949 var min trop på fjeldvandring i Hardangervidden i Norge. Erfarne folk siger, at i vildmarken, over snebræer og rivende elve, op og ned ad bratte fjeldsider, skal drenge ikke bære mere end 10-15 kg på ryggen og voksne lidt mere. Men i 1949 var nylontelte og letvægtsgrej endnu ikke opfundet. Rygsække og soveposer var gjort af solide sager, kogegrejet heller ikke ligefrem let og håndterligt. Og vore telte – store, grove 8-mandsvillae med firkantede 2 meter lange stænger. Under forberedelserne og træningsturene hjemme gennemgik vi meget grundigt udrustningen og sorterede omhyggeligt alt fra, der ikke var absolut livsvigtigt. Alligevel kom selv de mindste spejdere

til at slæbe rundt med mellem 20 og 30 kg på ryggen i den norske fjeldverden.

Men teltstængerne – det var et problem. Selv i vor vildeste fantasi kunne vi ikke forestille os at skulle op og ned ad fjelde med sådan nogle lange stænger i hånden.

Pilvang fandt på råd. Han havde været på Gilwelltræning, og her havde man netop talt om de såre upraktiske hele teltstænger. Gilwell-lederen, den uforlignelige Aage Larsen, havde naturligvis løsningen: skær stængerne i 3 dele med et skråsnit og forsyn dem med zinkmuffer. Så det gjorde vi. Men vi nåede ikke at prøvekøre systemet før starten.

En eftermiddag i bagende sol stod vi af toget på Finse station, som ligger 1222 m over havet, højt over trægrænsen. Vi begav os op over fjeldet og

nåede en halv time efter til en plads, hvor vi mente at kunne finde fem nogenlunde vandrette steder til de fire patruljers og stabens telte.

Da vi havde pløkket grundfladen så nogenlunde ud i granitgrunden, kom vi til vore teltstænger »patent Aage Larsen«. I samme øjeblik, vi havde rejst dem i teltet, zigzaggede stængerne, og teltet sank sammen som en punkteret ballon. Så bankede vi lidt på stængerne med en sten med et endnu ringere resultat til følge.

I det samme lød høje råb fra alle patruljer ovenfor og nedenunder os: »Hej, kom lige her og se. Vores stænger ekser. Hvad skal vi gøre?«



Ja, hvad gør man i højfjeldet med fem telte, ti ubrugelige stænger, 25 sultne og trætte spejdere og en temperatur, der på mindre end en time var sunket fra +29° til under frysepunktet?

Jernbanestationen – eneste liv i miles omkreds – solgte ikke teltstænger, og vi var 300 meter over trægrænsen.

Nu er det jo heldigvis ikke ral altsammen i højfjeldet. Der var ikke mangel på blokke, store som huse. Så vi fandt nogle sten på omkring telthøjde og fik ved hjælp af redningsreb (heldigvis havde vi regnet dem for livsvigtige),

knobtove og andet rigget en slags telte op.

Derpå tændte vi lejrbrål af teltstængerne og fejrede, at vi på så fortrinlig vis havde klaret en virkelig udfordring, lidet anende, hvad der ventede os i de kommende dage.

Foruden en række dagsmarcher i et barskt og krævende fjeldterræn, der gav spejderne rige muligheder for at overskride grænser for, hvad de selv mente at kunne præstere, solskoldninger i nakker og knæhaser, sneboldkampe og forfriskende morgendukkerter i islagte fjeldsøer, så blev vi i den uge nærmest verdensmestre i teltrejsning uden stænger.



Det blev en uge i Hardangervidden, hvor udholdenhed, råstyrke, praktisk færdighed og kammeratskab virkelig blev prøvet af. Men når senere snakken faldt på fjeldvandringen, var det altid »patent Aage Larsen« og hvad deraf fulgte, som stod mest lysende i erindringerne.

Lige siden trediverne havde vor trop heddet Sherwoodstammen, og legenden om Robin Hood og hans svende havde ofte været baggrund for spejderlege og ceremonier, og man kan ikke gå rundt

og hedde Sherwoodstammen uden at have været der, hvor det foregik.

Og sommeren 1952 drog vi afsted til først en uges teltlejr med en engelsk frændetrop i udkanten af Sherwood Forest og derpå en uges indkvartering i spejderhjem i Nottingham. Det blev en uforglemmelig oplevelse og indledningen til en perlerække af frændelejre i Danmark, England og Norge i årene derefter. Der blev over Nordsøen indgået mange venskaber, som holder endnu.

Sheerwood skoven var lidt af en skuffelse. Verdenskrigens mangel på brændsel og bygningstømmer havde gjort stærkt indhug, og meget store



skovområder var forsvundet. Men dog var et af lejrens højdepunkter den dag, da vi stod omkring den 1100-årige kæmpemæssige eg, hvor Robin Hood og hans muntre fredløse ifølge sagnet skulle have holdt til for 700 år siden.

Den gamle eg var blevet noget mærket af alder, og mange grene blev holdt oppe med jernskinner. Men livskraft var der stadig i den gamle kæmpe. Vi bemærkede, at en mængde spæde egetræer groede i skovbunden omkring den. »Det var da en turistsouvenir at få med hjem,« var der en, der sagde. Og

den tanke tumlede vi så lidt med. Den gamle mand med hunden og med portvinsflasken i lommen – han kunne godt have været med i Boerkrigen sammen med Baden-Powell for den sags skyld – gik jo og passede på egen. Ja, men vel ikke hele døgnet?

Så den sidste nat i lejren drog vi så tre mand på bedste Robin Hood-vis afsted på røvertogt, forsynede med feltspader.

Vi gravede en halv snes små egetræer op, pakkede dem omhyggeligt ind i jord og våde aviser og transporterede dem hjem til Danmark, omhyggeligt skjult i kokekar, fordi vi havde en idé om, at man vistnok ikke måtte indføre udenlandsk jord i Danmark. Det var jo længe før Fællesmarkedet.

Den første søndag efter hjemkomsten var vi i kirke, og efter gudstjenesten plantede vor sognepræst i fuldt ornat en eg i anlægget udenfor kirken.

Et andet træ blev plantet ved vor hytte Ærkesædet i Rude skov.

Desværre havde vi nok glemt at underrette graveren om egen ved kirken, og da han nogen tid efter lugede i bedet, så han noget, der ikke lignede de autoriserede buske – og så røg Robin Hood-egen på kompostbunken. Egen på Ærkesædet nåede heller ikke de 1000 år, i nær kontakt med vilde spejdere og ulveunger, som den var. Den klarede sig pænt en halv snes år, indtil den bogstaveligt fik sit knæk.

Men det siges, at der i et par villahaver i Vanløse i dag står et flot 40-årigt egetræ, direkte efterkommer efter Robin Hoods gamle eg.

På en amerikansk luftbase i Frankfurt mødtes en sommerdag i 1957 seks-og-tredive seniorspejdere og tolv spejderledere. Halvdelen var amerikanere, som netop var kommet over Atlanten til et tre ugers besøg i seks europæiske lande. Resten af os var fra Tyskland, Østrig, Grækenland, Tyrkiet, Sverige og Danmark, og vi var på vej til USA.

Sådan begyndte en eventyrlig Exchange Visit, arrangeret af Boy Scouts of America.

US Air Force bragte os til Staterne, hvor vi først tilbragte en uge i spejderhjem i Washington DC, dernæst en uge på Philmont Scout Ranch i New Mexico og endelig var vi den sidste uge fordelt i seks forskellige stater. Vi danske boede hos spejdere i Memphis, Tennessee.

Philmont Scout Ranch var så absolut turens helt store oplevelse. Ranchen er et spejdercenter i lighed med vore egne herhjemme. Men her hører enhver lighed så også op.

For lejrområdet var i ren amerikansk stil på størrelse med Bornholm og rummede prærieland, bjerge, skove og floder. I dagsmarchers afstand var over hele området spredt baselejre, hvor man kunne deltage i allehånde aktiviteter med tilknytning til livet i det vilde vesten.



Philmont ligger i et land, hvor mange kapitler af Wild West's dramatiske og blodige historie er blevet skrevet: The Chisholm Trail, hvor cowboys drev de enorme kvægflotte; Kit Carsons hjem; Ponyexpressens galopperende ryttere, der bragte posten fra øst- til vestkyst, før jernbanen kom; nybyggernes karavaner, guldgravernes rush og blodige indianerfejder – vi befandt os nu midt i alt det, vi så ofte havde set på film.

Foruden at være spejdercenter drives Philmont også som ranch. Da vi var der, havde de omkring 3000 stykker kødkvæg græssende på prærien, 300 heste og sågar en bisonhjort, i øvrigt en af de sidste i verden.



Var man heldig, kunne man se bjørn, puma, elg, hjort, coyote, stinkdyr, klapperslange og alt muligt småvildt. Hele dagen sejlede utallige ørne rundt i det blå himmelhvelv.

En morgen blev vi alle forsynet med cowpony og fik en pragtfuld ridetur ud over prærien og op i nogle småbjerge på så mange timer, at mange af os af tvingende grunde tillagde os den typiske, krumbenede cowboygangart i flere dage efter turen.

Så oprandt dagen for en 4-dageshike i bjergene. Svenskerne og vi havde aftalt

at følges og havde i samråd med de amerikanske rangers lagt en rute over tre baselejre, som ville bringe os rundt til de mest seværdige steder, hvoriblandt Clear Creek Mountain, hvis top lå i en højde af mere end 4000 meter.

Det meste af hiken gik gennem vilde, enorme skove, hvor vi måtte stole på vor evne til at bruge kort og kompas. Vi følte os meget langt fra civilisationen.

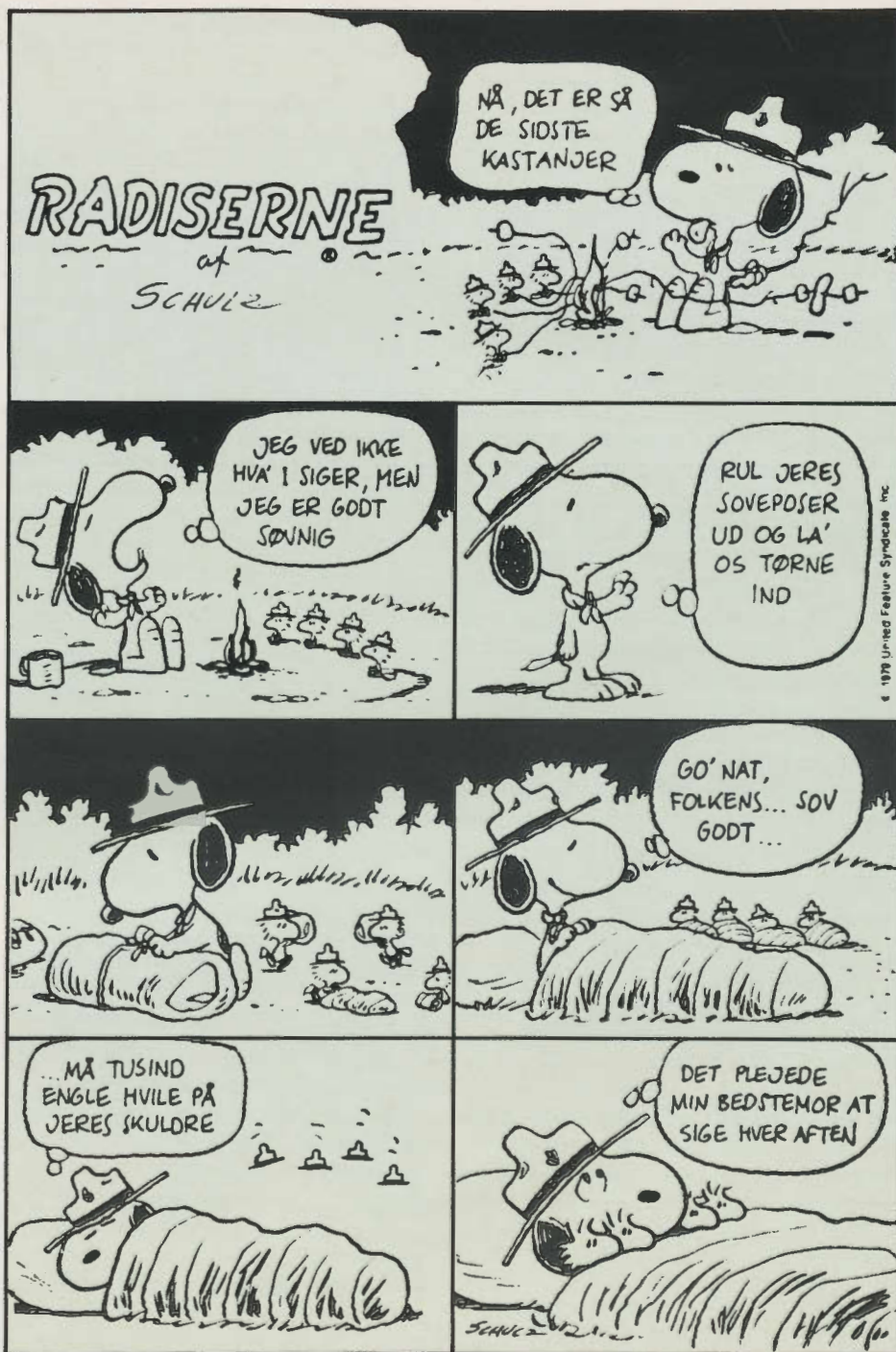
Og her fik vi så en aften en af disse forunderlige, uventede oplevelser, som vil blive husket, om alt andet glemmes. En oplevelse, som i al sin enkelthed dog talte meget stærkt til os om, at spejdernes verdensbroderskab er noget håndgribeligt, noget meget mere virkeligt end højtidelige ord ved Sct. Georgs-paraden.

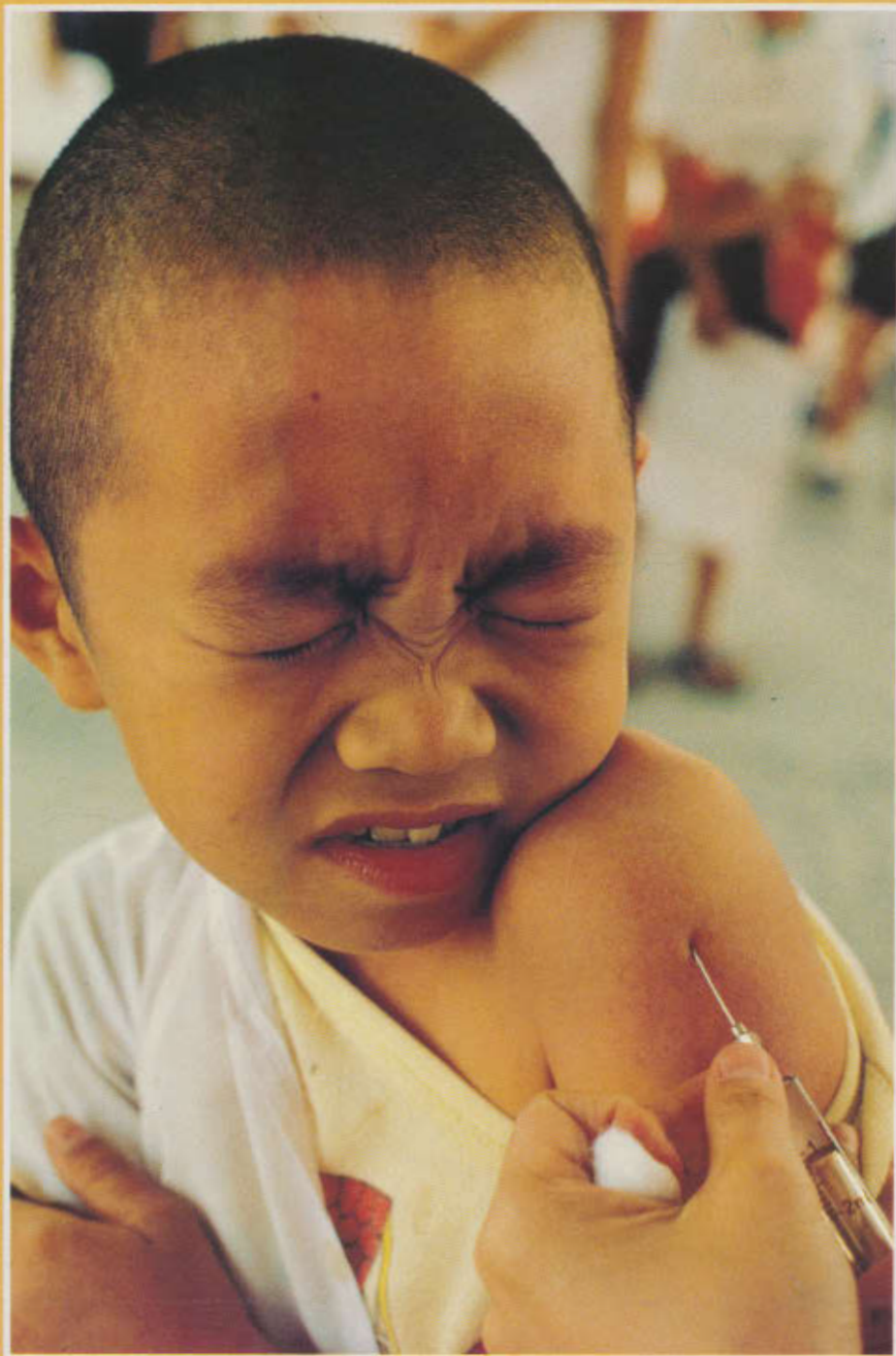
Vi sad omkring et lejrball på en klippehylde højt oppe over dalen. Langt under os kunne vi i månelysset ane de skovklædte bjergsider, som blødt gled over i prærien, der deltes af flodens sølvglitrende bånd.

Vi var nogle amerikanere, svenskerne og vi fire danske. Vi havde snakket om dagens oplevelser, om Vestens spændende historie og om, hvordan der var hjemme hos os i Sverige og Danmark. Vi havde også sunget spejdersange og cowboysange.

Så rejste en amerikansk spejder sig og sagde: »Nu vil jeg lære jer en kanon. Den er vistnok koreansk, og jeg forstår ikke et ord af teksten, men den lyder sjov. Jeg lærte den af en australler på et rovermoot i Congo, og han havde fået den af en japaner i Kandersteg, Schweiz. Nu skal I høre ...«

Til vor store forundring istemte han 'Rosen fra Fyn'. Men vor forbavselse var intet imod hans målløse ansigtsudtryk, da vi danske af fuld hals straks faldt ind og bagefter fortalte, at 'Rosen fra Fyn' faktisk var pæredansk, men åbenbart havde været en tur jorden rundt.





Sikre stik...

Fotos og text:

UNICEF / Susanne Neertoft

Du har nok aldrig haft stivkrampe, difteri, tuberkulose eller polio (som vi også kalder børnelammelse). Du har måske heller ikke haft kighoste eller mæslinger. Kun ganske få danske børn får sygdommene. Men du er nok også vaccineret imod de fleste af dem, og her dør næsten ingen af dem.

I u-landene dræber de samme sygdomme hvert minut otte børn. Mange af dem var tynde og havde samtidig andre sygdomme ... og næsten ingen var vaccineret. Derfor besluttede FN's børnefond UNICEF for nogle få år siden, at i 1990 skulle alle børn være vaccineret. I 10 år havde mæslinger, kighoste og stivkrampe kostet mere end 30 millioner børn livet – selv om det kun koster ca. 30 kr. at vaccinere et barn mod de tre sygdomme.

Inden 1990 ...? Det lød næsten som en umulig drøm, da det blev bestemt. Men et år på de fleste voksne danskeres skuldre viser, at et lille prik kan betale sig: Nu er sygdommen kopper udryddet overalt i verden, og vaccinationer har ligeledes fordrevet tuberkulose og polio fra Danmark.

I resten af verden sker der også gode fremskridt med støtte fra mange sider. Forældre begynder at indse, at et stik sikrer deres børn. Og nogle steder – fx i El Salvador og Libanon – har soldater holdt våbenhvile, for at børn kunne blive vaccineret af frivillige med støtte fra UNICEF.

Vi når ikke at få alle børn vaccineret inden 1990 ... så var det jo sidste chance nytårsaften. Og ingen lande kan vaccinere alle børn – faktisk ikke engang Danmark! Men nu bliver to af hver tre børn i verden vaccineret imod polio.

Sygdomme smitter allerede meget mindre blandt de andre børn, når fire ud af fem er vaccineret. Det har 25-ulande nået nu, og UNICEF regner med, at hos spædbørn er stivkrampe

udryddet i år 1995, polio år 2000 og mæslinger lidt senere.

Hvis alle u-landenes børn skal vaccineres, vil det koste vores del af verden ca. 700 millioner kroner. Mange penge? Ork nej – bare prisen for to moderne jagerfly!

Det koster ikke ret meget at hjælpe ét enkelt barn. Og vi kan allesammen være med fx ved at købe UNICEF-kort. Tre børn kan sikres mod mæslinger ved køb af 10 julekort.

- og gode kort...

Jesper Klein er ambassadør for alle verdens børn. UNICEF har udnævnt ham, og vi giver ordet til hans excellence ... ganske kort:



Foto: Peter Schliker

UNICEF er FN's børnefond. Den skal hjælpe med at gøre alle børn sunde og trygge, så vi kan få en fredelig verden. Det synes jeg, er det vigtigste af alt, så jeg blev stolt den dag, da jeg blev spurgt, om jeg ville være UNICEF's ambassadør.

Jeg taler altså børnenes sag. Nu skal du ikke tro, det er fordi, jeg er vild med at optræde for børn. (Det gør jeg kun, når der er glas imellem). Men jeg er ret vild med, at børn forstår hinanden, om de så er født i Indien eller Hjørring eller Dallas. Jeg er ret vild med, at de ikke skal frygte hinanden: »En fremmed er en ven, du ikke har mødt.«

Der er dumme svin alle vegne, men jeg tror ikke, de er det, hvis de er trygge. Derfor arbejder vi for sundhed, trykthed og forståelse. Spejderbevægelsen har betydet meget for forståelse i verden. Nu skal jeg fortælle dig om dengang, da jeg skulle være spejder.

Min far er nu 76 år. Han har alle dage været bidt af en gal spejder, og han kan stadig finde på at tage til Skåne og ligge i bivuak. Selvfølgelig ville han have, at hans børn skulle være spejdere. Men da jeg var lille, var jeg sim-



pelthen en piveskid; jeg turde slet, slet ikke være sammen med nye mennesker. Min lillebror blev ulveunge, men allerede på den første tur blev han cyklet bagud, og de andre tog hans nye hue og svinede den til. Så holdt han op.

Så er vi tilbage igen. Hvis vi vil videre i vores verden, må vi arbejde med forståelse. De store skal ikke mobbe de små, og når de små bliver store, skal de heller ikke mobbe nogle nye små. Voksne må ikke slå børn. De kloge må ikke narre de mindre kloge (og gør de det, er de ikke rigtig kloge).

Orv mand, hvor bliver jeg dog en moralsk tørvetriller. Jeg skulle være den sidste til at sige, at man ikke kan lave sjov. Det bedste i verden er gode, glade, sunde, sjove børn. Børn, der ser på naturen og ikke på fjernsyn. Børn, der cykler, og som ikke kører i forurenende biler. Børn, der ikke er så magelige, som deres forældre og bedsteforældre.

Børn, der vil forstå alverdens andre børns vilkår, og som ikke foragter eller nedvurderer, men som vil hjælpe og forstå.

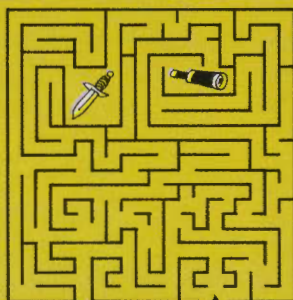
Så har man fortjent en karamelstang!

DETTE SEJL
SKAL DELES I
FIRE LIGE STORE
STYKKER, DER
ALLE HAR DEN
SAMME FORM.
MON DU KAN
KLARE DEN ?

1 ●●●●●●●●



NØDDEKNEKKEREN

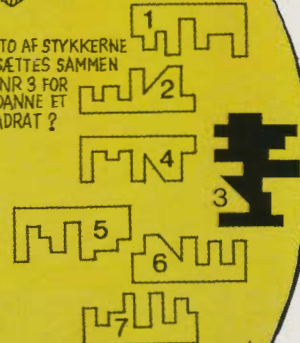


HENT KIKKERTEN OG
DOLKEN. DU SKAL FINDE
DEN KORTESTE VEJ OG
DU MÅ KUN PASSERE
KIKKERTEN OG DOLKEN
EEN GANG. BEGYND
VED "IND".
NÅR DU HAR FUNDET
DEN KORTESTE VEJ,
TEGNER DU DEN IGEN
PÅ LØSNINGSSIDEN.

2 ●●●●●●●●

3 ●●●●●●●●

HVILKE TO AF STYKKERNE
SKAL SÆTTES SAMMEN
MED NR 3 FOR
AT DANNE ET
KVADRAT ?



4 ●●●●●●●●

ER DER TRE, FEM ELLER SYV
FEJL PÅ DEN NEDERSTE TEGNING ?



HVAD KALDES DE SEKS
MENNESKER, HVIS INTER-
ESSER ER VIST HER ?

1. TYPOGRAF
2. KOREOGRAF
3. OPTIKER
4. HERALDIKER
5. ZOOLOG
6. FILATELIST
7. TEOLOG
8. ARKÆOLOG
9. ASTROLOG

5 ●●●●●●●●

SKRIV DE RIGTIGE NUMRE UDFOR
BOGSTAVENE PÅ LØSNINGSSIDEN.



KAN DU FINDE DE TRE
ORDSPRØG, SOM INGEN
AF DYRENE PASSER TIL ?

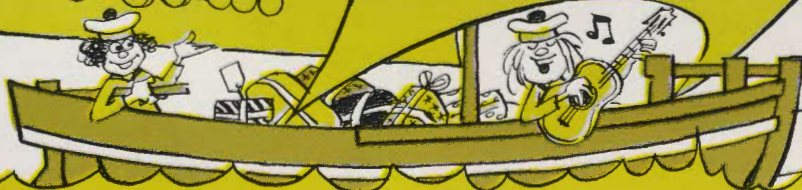
1. BRØLENDE SOM EN ...
2. FLITTIG SOM EN ...
3. STÆRK SOM EN ...
4. DUM SOM EN ...
5. VIS SOM EN ...
6. DØD SOM EN ...
7. TVAGTIG SOM EN ...
8. LISTIG SOM EN ...
9. STÆDIG SOM ET ...
10. SNAVSET SOM EN ...
11. FROM SOM ET ...
12. GLAT SOM EN ...
13. SULTEN SOM EN ...
14. TROFAST SOM EN ...

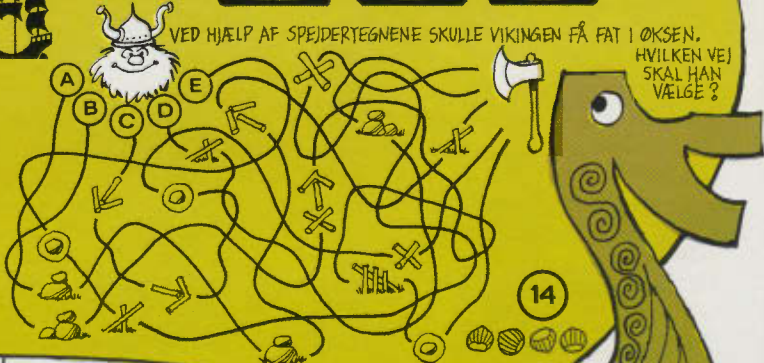
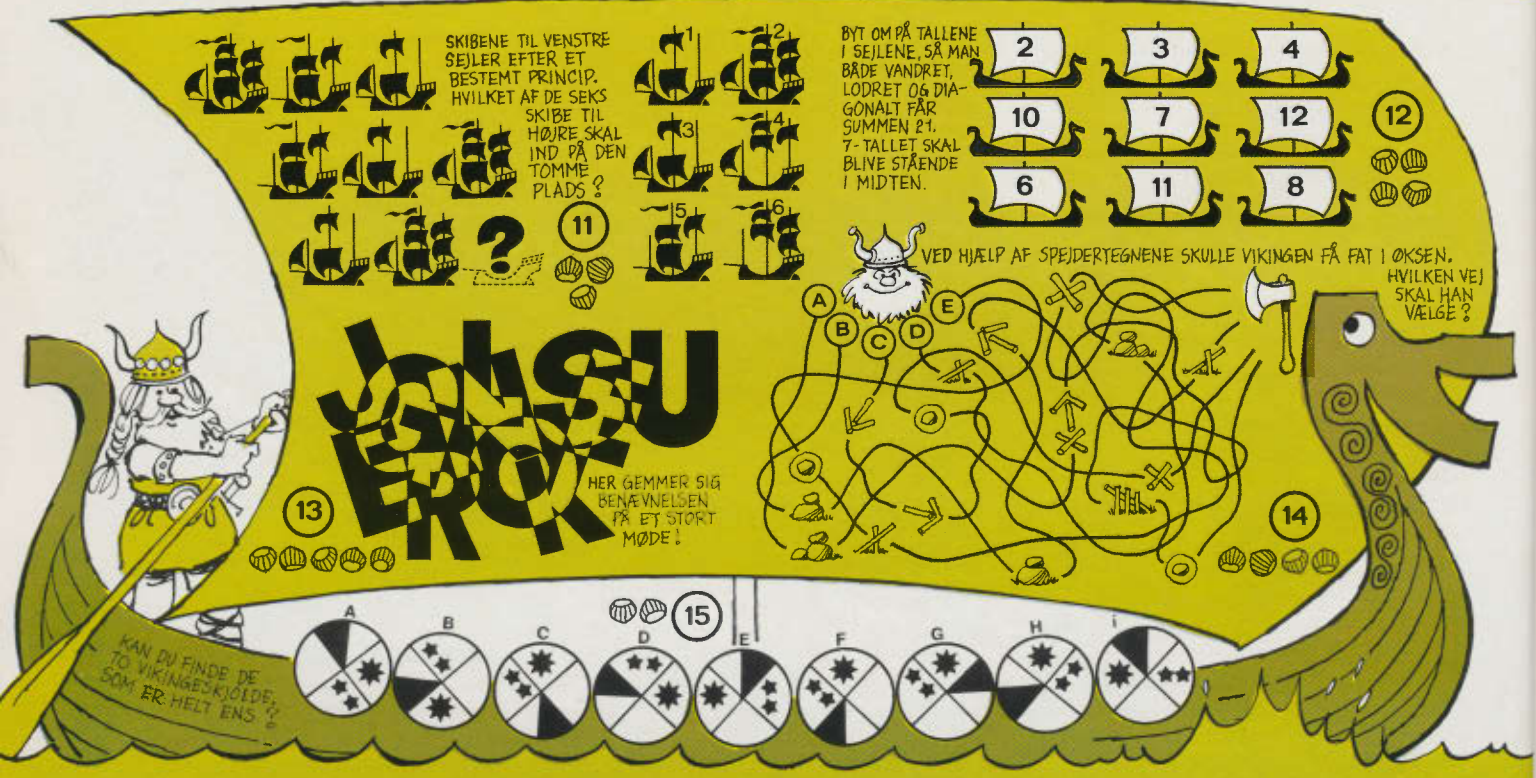
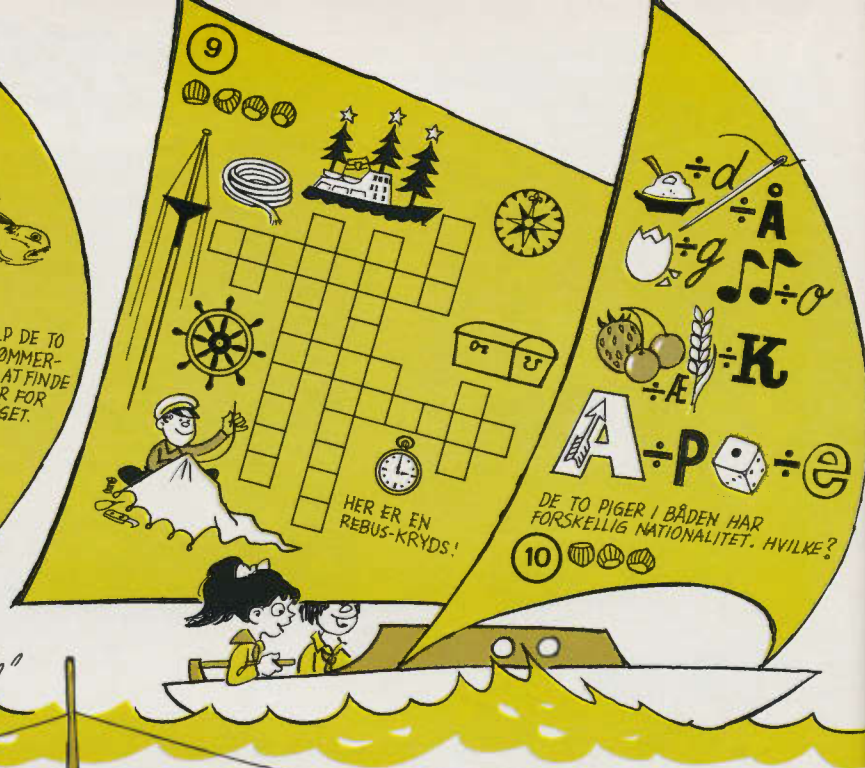
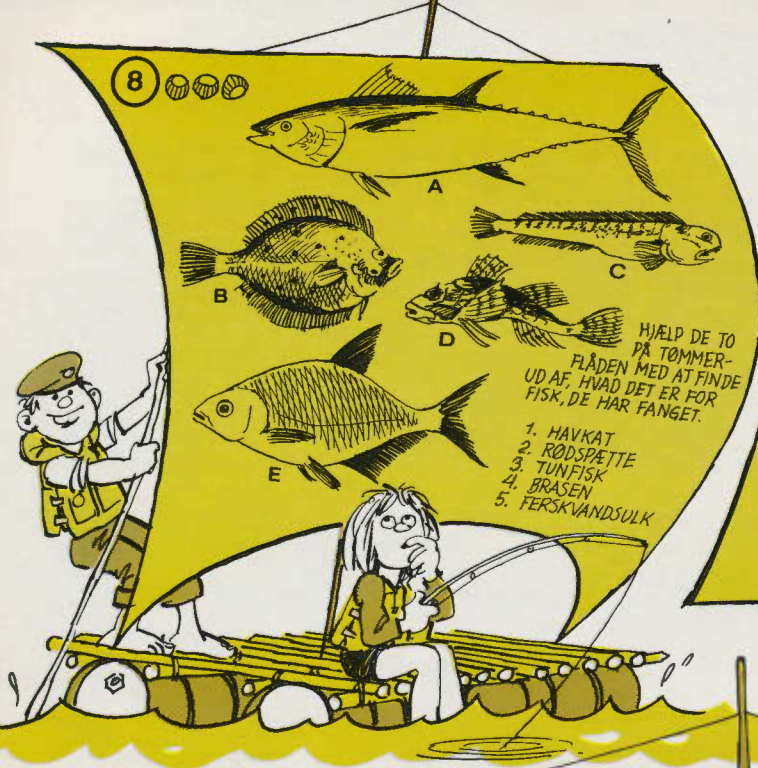
6 ●●●●●●●●



7 ●●●●●●●●

HER SKAL DU FINDE
TO MATROSER,
SOM ER HELT
ENS.
-VÆR'SGO!







KAN DU TYDE KODEN PÅ SKATTEKORTET?



DER ER KOMMET UORDEN I BILLEDERNE TIL DEN LILLE SEJLERHISTORIE. LAV OM PÅ RÆKKEFØLGEN, SÅ HISTORIEN BLIVER RIGTIG.

19

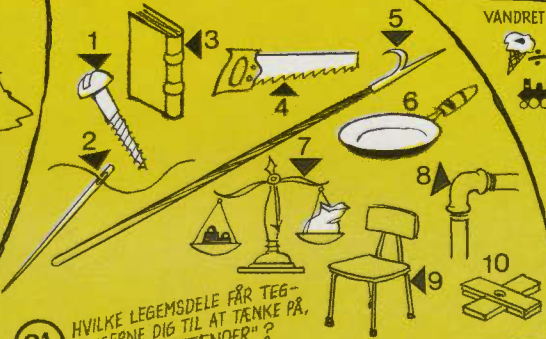
16

FIND ØEN MED KAPTAIN BLOD'S SKAT!

START FRA KRYDSET VED SØRØVERSKIBET OG SEJL 2 SØMIL ØST - 1½ SØMIL NORD - 4 SØMIL ØST - 3½ SØMIL SYD - 3 SØMIL VEST - 2½ SØMIL SYD - 3 SØMIL VEST - 3 SØMIL ØST - 3 SØMIL SYDØST - 4 SØMIL NORDØST - 1½ SØMIL VEST - SÅ SKULLE DU RAMME ET KRYDS, DER ANGIVER EN FIN ANKERPLADS VED SKATTEØEN.



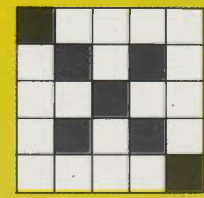
20 TAG DET FØRSTE BOGSTAV FRA DET FØRSTE ORD, DET ANDET BOGSTAV FRA DET ANDET ORD, DET TREDJE BOGSTAV FRA DET TREDJE ORD O.S.V. SÅ HAR DU NAVNET PÅ EN SEJLENDE.



21 HVILKE LEGEMSEDE FÅR TEGNINGERNE DIG TIL AT TÆNKE PÅ, NÅR NR. 4 ER "TÆNDER"?

VANDRET:

P ÷ i P ÷ n d
= = = = =
2 ÷ t M
= 9 ÷ N k
LODRET:
P ÷ l
d ÷ K 1 ÷ n
T 10 ÷ t



HER SKAL DU LØSE DE SMÅ REBUSER OG PUSLE DEM PÅ PLADS I KRYDS- OG TVÆRS'EN.

22

23

S ÷ S ÷ D Ø R ÷ S ÷ G T ÷ p

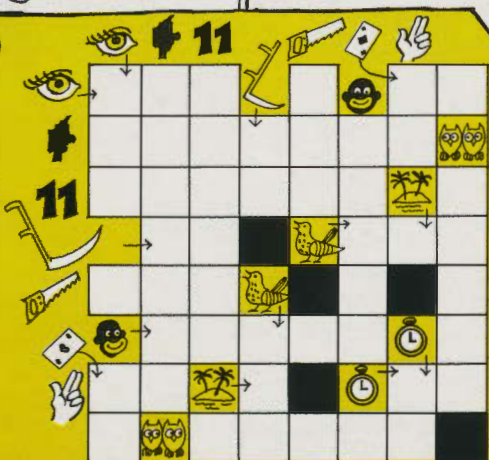
HVAD STÅR DER I REBUSEN PÅ SKIBSSIDEN?

S

LØSNINGER:



24



LODTRÆKNING

En korrekt løst opgave giver det antal nødder, som er tegnet ved siden af den. Når du har 50, kan du være med i lodtrækningen om præmierne. Er det for svært, kan du måske få en anden til at hjælpe dig. Skriv løsningerne ind her til højre og tæl sammen, hvor mange nødder du har i alt.

Send os så enten hele denne side eller en fotokopi sammen med det lille hjørne herunder.

Vi skal have løsningen i hænde senest med posten mandag den 8. januar 1990.

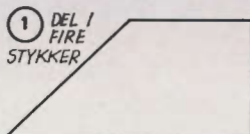
Præmier

- 1: Cubic telt, 3-4 mands, vægt 5 kg m. indertelt
- 2: Fjällräven læderrygsek, indhold 30 l
- 3: Gul Nordpol sovepose, temp. $\div 7 + 25^\circ$
- 4: Fjällräven poncho, blå
- 5: Jeantex regnsæt m. posetaske
- 6-10: Sportstaske blå/rød
- 11-15: Schweizerkniv m. 10 redskaber
- 16-20: Cykeltaske m. 2 sidelommer og overliggende taske
- 21-25: Silva kompas type 7 NL
- 26-35: Varta Rally stavlygte, juniorstørrelse

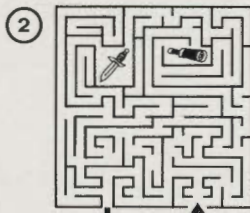
Spejderjul
Postbox 700
7400 Herning

SPEJDERJUL
1989

1 DEL I
FIRE
STYKKER



2



3 DE TO RIGTIGE STYKKER:

4 ANTALLET AF FEJL ER:

5

SKRIV
DE RIGTIGE
SEKS
NUMRE:

A _____
B _____
C _____
D _____
E _____
F _____

6 DE TRE ORDSPROG, SOM
INGEN PÅSSER TIL HAR
NUMRENE:

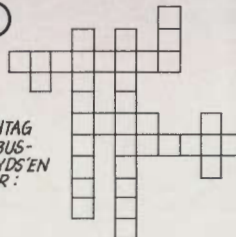
7 DE TO ENS MATROSER:

8 DE FEM FISK ER:

A _____
B _____
C _____
D _____
E _____

9

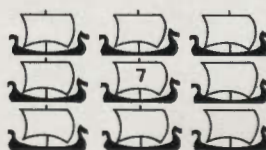
GENTAG
REBUS-
KRYDS'EN
HER:



10 DE TO NATIONALITETER:

11 DET RIGTIGE SKIB:

12 INDSÆT TALLENE RIGTIGT



13 BENÆVNELSEN ER:

14 VEJEN VIKINGEN SKAL GÅ:

15 DE TO ENS SKJOLDE ER:

16 PÅ SKATTEKORTET STÅR:

17 I VIMPLEN STÅR:

18 DEN RIGTIGE RÆKKEFØLGE:

19 KAPTJEN BLODS SKATTEØ ER:

20 NAVNET PÅ EN SEJLENDE:

21 LEGEMSDELENE ER:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____

22 GENTAG KRYDS-OG
TVÆRS'EN HER:



23 I REBUS'EN STÅR:

LØSNINGERNE ER INDSENDT AF:

NAVN _____

ADRESSE _____

POSTNUMMER _____ BY _____

ANTAL NØDDER _____



**BLÅ
SOMMER**

DET DANSKE SPEJDERKORPS 1909-1989
KORPSLEJR HØSTRUP SØ

SPEJDERJUL 1989

Udgivere:

Det Danske
Spejderkorps

KFUK-spejderne
i Danmark
de grønne pigespejdere

KFUM-Spejderne
i Danmark

Redaktion:

Kirsten Lund Frandsen
Bente Øst Hansen
Karen Mathiasen
Ingrid Windfeld-Lund
Børge Berglund-Jensen
Carsten Thomasen
Niels Thure Krarup (ansvh.)

Omslag:

Jette Jørgensen

Nøddeknekkeren:

Per Illum

Lay-out og tilrettelægning:

Torben Madsen

Sats: Viborg Maskinsæteri

Repro: Jysk Farve Repro

Tryk: Dansk Heatset Rotation

© Spejderforlaget A/S 1989

ISSN 0108-1179

ISBN 87-7041-246-4

Pris: 18 kr. (inkl. moms)

